

Emanetlərin Sığortalanması Fondu

31 dekabr 2015-ci il tarixinə

**Beynəlxalq Maliyyə Hesabatı Standartlarına
uyğun Maliyyə Hesabatları
və Müstəqil Auditorun Hesabatı**

Mündəricat

MÜSTƏQİL AUDİTORUN HESABATI

MALİYYƏ HESABATLARI

Maliyyə Vəziyyəti Haqqında Hesabat.....	1
Mənfəət və ya Zərər və Sair Mərcum Gəlir Haqqında Hesabat.....	2
Xalis Aktivlərdə Dəyişikliklər Haqqında Hesabat.....	3
Pul Vəsaitlərinin Hərəkəti Haqqında Hesabat.....	4

Maliyyə Hesabatları üzrə Qeydlər

1 Əmanətlərin Sığortalanması Fondu və onun Fəaliyyəti.....	5
2 Fondun Əməliyyat Mühləsi.....	6
3 Əsas Üçöt Siyasətlərinin Qısa Xülasəsi.....	7
4 Üçöt Siyasətinin Tətbiqi Zamanı Əhəmiyyəti Ehtimallar və Mülhizələr.....	13
5 Yeni və ya Yenidən İşlənmiş Standartların və Onlara Dair Şərtlərin Tətbiqi.....	13
6 Yeni Üçöt Qaydaları.....	13
7 Əlaqəli Tərəflərlə Əməliyyatlar və Qalıqlar.....	15
8 Əsas Vəsaitlər və Qeyri-Maddi Aktivlər.....	16
9 Satıla Bilən İnvestisiya Qiymətli Kağızları.....	17
10 Odanış Tərəfinə Saxlanılan İnvestisiya Qiymətli Kağızları.....	17
11 Hesablanmış Alınacaq Sığorta Haqları.....	18
12 Pul Vəsaitləri və Onların Ekvivalentləri.....	18
13 Uzunmüddətli Borc Öhdəlikləri.....	19
14 Öhdəliklər və Məsrlər üzrə Ehtiyatlar.....	20
15 Sığorta Premiyaları.....	20
16 İnzibati və Sair Əməliyyat Xərcləri.....	20
17 Faiz Gəlirləri.....	21
18 Faiz Xərcləri.....	21
19 Şərti Öhdəliklər.....	21
20 Maliyyə Risklərinin İdarə Edilməsi.....	21
21 Ədalətli Dəyər Haqqında Məlumatlar.....	28
22 Maliyyə Alətlərinin Qiymətləndirmə Kategoriyaları üzrə Təqdim Edilməsi.....	31
23 Hesabat Dövründən Sonra Baş Vermiş Hadisələr.....	32

Müstəqil Auditorun Hesabatı

Əmanətlərin Sığortalanması Fondunun Himayəçilik Şurasına:

Biz Əmanətlərin Sığortalanması Fondunun ("Fond") 31 dekabr 2015-ci il tarixinə maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatı və həmin tarixdə tamamlanan il üzrə mənfəət və ya zərər və sair məcmu gəlir, kəlif aktivlərdə dəyişikliklər və pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabatlarından, eləcə də əsas uçot siyasətlərinin qısa xülasəsindən və digər izahedici məlumatlardan ibarət olan əlavə edilmiş maliyyə hesabatlarının auditini aparmışıq.

Maliyyə Hesabatları üzrə Rəhbərliyin Məsuliyyəti

Rəhbərlik hazırkı maliyyə hesabatlarının Beynəlxalq Maliyyə Hesabatı Standartlarına uyğun olaraq hazırlanması və düzgün təqdim edilməsi, həmçinin fərlədqəyilq və ya səhv nəticəsində yaranmasından əslilə olmayaraq, əhəmiyyətli təhriflər olmayan maliyyə hesabatlarının hazırlanması üçün rəhbərliyin fikrincə zəruri olan daxili nəzarət sisteminə görə məsuliyyət daşıyır.

Auditorun Məsuliyyəti

Bizim məsuliyyətimiz apardığımız audit əsasında həmin maliyyə hesabatları üzrə rey bildirməkdir. Biz audit Beynəlxalq Audit Standartlarına uyğun aparmışıq. Həmin standartlar bizdən etik normalara riayət etməyi və auditin planlaşdırılması və aparılmasını maliyyə hesabatlarında əhəmiyyətli səhvlərə yol verilmədiyinə kifayət qədər əmin olacaq tərzdə həyata keçirməyi tələb edir.

Auditə maliyyə hesabatlarındakı məbləğlər və açıqlamalara dair audit sübutunun əldə edilməsi üçün prosedurların həyata keçirilməsi daxildir. Seçilmiş prosedurlar auditorun mülahizəsindən, eləcə də fərlədqəyilq və ya səhv nəticəsində maliyyə hesabatlarının əhəmiyyətli dərəcədə təhrif edilməsi risklərinin qiymətləndirilməsindən əslildir. Həmin riskləri qiymətləndirərkən auditor müəssisənin daxili nəzarət sisteminin effektivliyinə dair rey bildirmək üçün deyil, şəraitə görə müvafiq audit prosedurlarının işlənilib hazırlanması məqsədilə müəssisə tərəfindən maliyyə hesabatlarının hazırlanması və düzgün təcdim edilməsi üçün müvafiq daxili nəzarət sistemini nəzərdən keçirir. Bundan əlavə, auditə mövcud uçot siyasətinin uyğunluğunun və rəhbərliyin uçot ehtimallarının əsaslandırılmasının qiymətləndirilməsi, eləcə də maliyyə hesabatlarının ümumi təqdimatının dəyərəndirilməsi daxildir.

Biz hesab edirik ki, əldə etdiyimiz audit sübutu auditor reyinin bildirilməsi üçün yetərli və müvafiq əsası təmin edir.

Ray

Bizim fikrimizcə, hazırkı maliyyə hesabatları 31 dekabr 2015-ci il tarixinə Fondun maliyyə vəziyyətini və həmin tarixdə tamamlanan il üzrə maliyyə nəticələrini və pul vəsaitlərinin hərəkətini bütün əhəmiyyətli aspektlər baxımından Beynəlxalq Maliyyə Hesabatı Standartlarına uyğun olaraq düzgün əks etdirir.

PricewaterhouseCoopers Audit Azerbaijan LLC.

03 May 2016-cı il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

PricewaterhouseCoopers Audit Azerbaijan MMC

Landmark Ofis Plaza III, 12ci mərtəbə, 904 Nizami küçəsi,
AZ1010, Bakı, Azərbaycan
T: +994 (12) 497 25 15; F: +994 (12) 497 74 11; www.pwc.com/az

Əmanətlərin Sığortalanması Fondu
Maliyyə Vəziyyəti Haqqında Hesabat

Azərbaycan Manatı ilə	Qeyd	31 dekabr 2015	31 dekabr 2014
Aktivlər			
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	12	41,035,452	1,376,475
Hesablanmış alınacaq sığorta haqları	11	7,129,557	3,729,631
Səhla bilən investisiya qiymətli kağızları	9	84,281,417	4,761,072
Kompensasiyaların ödənilməsi ilə bağlı alınacaq vəsaitlər	-	-	155,516
Ödəniş tarixində saxlanılan investisiya qiymətli kağızları	10	-	79,696,623
Qeyri-maddi aktivlər	8	275,423	305,043
Əsas vəsaitlər	8	2,069,422	2,322,308
Sair aktivlər	8	5,762	16,118
Cəmi aktivlər		134,797,034	92,362,786
Öhdəliklər			
Kompensasiya ödənişləri üzrə ehtiyat	14	151,081,913	-
Uzunmüddətli borc öhdəlikləri	13	8,523,000	4,761,000
Sair öhdəliklər		87,358	39,767
Cəmi öhdəliklər		159,692,271	4,800,767
Sığorta ehtiyatları		(24,895,237)	87,562,019
Səhla bilən investisiya qiymətli kağızları üzrə yenidən qiymətləndirmə ehtiyatı		-	-
Cəmi öhdəliklər və sığorta ehtiyatları		134,797,034	92,362,786

03 May 2016-cı il tarixində Fondun adından imzalanmış və dərc olunmaq üçün təsdiqlənmişdir.

Azad Cavadov
İcraçı Direktor

Nərgiz Əliyeva
Baş mühasib – şöbə rəisi

**Emanətlərin Sığortalanması Fondu
Mənfəət və ya Zərər və Sair Məcmu Gəlir Haqqında Hesabat**

Azərbaycan Mənfəət ilə	Qeyd	2015	2014
Sığorta premiumları	15	24,784,689	16,654,520
Fəiz gəlirləri	17	3,456,513	3,052,896
Cəmi gəlir		28,241,202	19,707,416
Kompensasiya xərci	14	(151,081,913)	-
İnzibati və sair əməliyyat xərcləri	16	(2,646,341)	(1,622,167)
Əməliyyat zərəri		(125,487,052)	18,085,249
Fəiz xərcləri	18	(39,800)	(38,783)
Digər fəaliyyətlər üzrə gəlirlər		504	703
Məzənnə fərqi üzrə zərər çöxlümlərlə gəlir		13,069,093	(12,494)
İli üzrə nəticə		(112,457,255)	18,034,675
Sair məcmu gəlir		-	-
Sorradan mənfəət və ya zərərə yenidən təsnifatlaşdırma bilan maddələr:			
Satıla bilən investisiya qiymətli kağızları:			
- Xalis gəlir		-	-
İli üzrə cəmi məcmu (zərər)/gəlir		(112,457,255)	18,034,675

Emanətlərin Sığortalanması Fondu
Xalis Aktivlərdə Dəyişikliklər Haqqında Hesabat

<i>Azərbaycan Manatı ilə</i>	<i>Fondun xalis aktivləri</i>
1 yanvar 2014-cü il tarixinə sığorta ehtiyatları	69,550,390
İl üzrə məcmu gəlir	18,034,675
Məzəmmə fərqindən yaranan zərər	(23,046)
31 dekabr 2014-cü il tarixinə sığorta ehtiyatları	87,562,019
İl üzrə məcmu (zərər)	(112,457,256)
İnvestisiyalar üzrə yenicən qiymətləndirmə ehtiyatı	-
31 dekabr 2015-ci il tarixinə sığorta ehtiyatları	(24,895,237)

Əmanətlərin Sığortalanması Fondu
Pul Vasaitlərinin Hərəkəti Haqqında Hesabat

Azərbaycan Manatı ilə	Qeyd	2015	2014
Əməliyyat fəaliyyəti üzrə pul vasaitlərinin hərəkəti			
Vergidən əvvəlki mənfəət(zərər)		(112,457,255)	18,034,675
Düzləşlər:			
Əsas vasaitlərin amortizasiyası	8	257,527	259,697
Qeyri-maddi aktivlərin amortizasiyası və dəyersizləşməsi	8	38,913	38,834
Faiz gəlirləri	17	(3,456,513)	(3,052,896)
Faiz xərcləri	18	39,800	38,783
Məzənnə fərqləri		13,069,093	-
Dövrüyyə kapitalında dəyişikliklərdən əvvəl əməliyyat fəaliyyəti üzrə pul vasaitlərinin hərəkəti		(102,508,435)	15,319,093
Hesablanmış alınacaq sığorta haqlarında azalma(artım)		(3,399,926)	1,194,809
Kompensasiyaların ödənilməsi ilə bağlı alınacaq vasaitlərdə azalma		155,516	540,622
Sair debitor borclarında azalma		10,356	11,182
Kompensasiya ödənişləri üzrə etiriyətdə artım		151,081,913	-
Sair öhdəliklərdə artım		47,591	(5,522)
Dövrüyyə kapitalında dəyişikliklər		147,895,449	1,741,091
Alınmış faiz gəlirləri		3,411,217	2,906,081
Ödənilmiş faizlər		(39,800)	(38,783)
Əməliyyat fəaliyyəti üzrə daxil olan xalis pul vasaitləri		48,758,431	19,927,482
İnvestisiya fəaliyyəti üzrə pul vasaitlərinin hərəkəti	8		
Əsas vasaitlərin alınması		(4,644)	(2,606)
Ödəniş tarixində saxlanılan investisiya qiyməti kağızlarının alınması		(6,243,859)	(31,400,000)
Ödəniş tarixində saxlanılan investisiya qiymətli kağızlarının ödənilməsindən daxilolmalar		10,227,434	11,513,792
Qeyri-maddi aktivlərin alınması	8	(9,290)	-
İnvestisiya fəaliyyəti üzrə istifadə edilən xalis pul vasaitləri		3,969,641	(19,888,814)
Məzənnə dəyişikliklərinin pul vasaitləri və onların ekvivalentlərinə təsiri		(13,069,093)	(23,047)
İlin əvvəlinə pul vasaitləri və onların ekvivalentləri		1,376,475	1,360,854
İlin sonuna pul vasaitləri və onların ekvivalentləri	12	41,035,452	1,376,475

Emanətlərin Sığortalanması Fondu
31 dekabr 2015-ci il tarixinə Maliyyə Hesabatları üzrə Qeydlər

1 Emanətlərin Sığortalanması Fondu və onun Fəaliyyəti

Emanətlərin Sığortalanması Fondunun ("Fond") 31 dekabr 2015-ci il tarixində tamamlanan il üçün hazırkı maliyyə hesabatları Beynəlxalq Maliyyə Hesabatı Standartlarına uyğun hazırlanmışdır.

Fond Azərbaycan Respublikasında təsis olunub və bu ölkədə fəaliyyət göstərir. Fond Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 9 fevral 2007-ci il tarixli 530 nömrəli Fərmanına əsasən yaradılmışdır və 3 iyul 2007-ci il tarixində Ədliyyə Nazirliyində qeydiyyatdan keçmişdir. Fondun fəaliyyəti 29 dekabr 2006-cı il tarixində qəbul edilmiş "Emanətlərin sığortalanması haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə tənzimlənir.

31 dekabr 2015-ci və 2014-cü il tarixlərinə Fond "Emanətlərin sığortalanması haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq Himayəçilik Şurası və İcraçı Direktor tərəfindən idarə olunur. Fondun ilk və hazırkı İcraçı Direktorunu cənab Azad Cavadovdur. "Emanətlərin sığortalanması haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa müvafiq olaraq Himayəçilik Şurasının tərkibinə Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi və Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyinin hər birindən bir nümayəndə, Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankının ("Mərkəzi Bank") üç nümayəndəsi və iştirakçı bankların təqdimatı ilə onların iki nümayəndəsi daxil edilmişdir. 31 dekabr 2015-ci il tarixinə Himayəçilik Şurasının tərkibi aşağıdakı kimi olmuşdur.

Çingiz Əsədullayev "AGBank" ASC-nin Müşahidə Şurasının sədri, Himayəçilik Şurasının sədri

Yalçın Əzizov

Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat və Sənaye Nazirliyinin İqtisadi siyasət, təhlil və proqnozlaşdırma şöbəsinin müdiri müavini, Himayəçilik Şurası sədrinin müavini

Rəşad Orucov

Mərkəzi Bankın Baş direktoru, Himayəçilik Şurasının üzvü

Rəna Məlikova

Mərkəzi Bankın Hüquq Departamentinin direktoru, Himayəçilik Şurasının üzvü

İsai Mustafayev

Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankının Kredit təşkilatlarının fəaliyyətinə nəzarət departamentinin Daxili nəzarət şöbəsinin böyük inspektoru, Himayəçilik Şurasının üzvü

Elmar Məmmədov

Azərbaycan Beynəlxalq Bankı İdarə Heyətinin sədri, Himayəçilik Şurasının üzvü

Ziyəddin Allahverdiyev

Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin Maliyyə və Sığorta Bazarının Tənzimlənməsi şöbəsinin müdiri, Himayəçilik Şurasının üzvü

Fondun əsas fəaliyyəti. Fondun yaradılmasının məqsədi banklar və xarici bankların yerli filialları ödəmə qabiliyyətini itirdikdə fiziki şəxslərdən əmanətə qəbul olunmuş pul vəsaitinin türülməsi riskinin qarşısını almaq, maliyyə və bank sisteminin sabitliyini və inkişafını təmin etməkdir.

Fondun əsas fəaliyyəti Mərkəzi Bankdan fiziki şəxslərin əmanətlərini cəlb edilməsi üçün lisenziya almış iştirakçı bankların reyestrini aparmaq, onlara şəhadətnamələr vermək, onlardan sığorta haqlarını toplamaq və sığorta hadisəsi baş verdikdə, əmanətçilərin tələblərini uçotunu aparıb, onlara kompensasiya ödəməkdən ibarətdir.

Fiziki şəxslərdən əmanətləri cəlb etmək üçün Mərkəzi Bankdan lisenziya almış bütün banklar Fondun məcburi iştirakçıları hesab olunur. Belə ki, Azərbaycanda fəaliyyət göstərən 43 kommersiya bankından 42-si Fondun üzvüdür.

19 may 2014-cü il tarixindən etibarən illik faiz dərəcəsi 9% və 30,000 AZN-dən çox olmayan əmanətlər Fond tərəfindən sığortalanır. 24 fevral 2015-ci il tarixdən etibarən müddətli əmanətlər üzrə illik faiz dərəcəsinin maksimal həddi 9 faizdən 12 faizə qaldırılmışdır.

**Emanətlərin Sığortalanması Fondu
31 dekabr 2015-ci il tarixinə Maliyyə Hesabatları üzrə Qeydlər**

1 Emanətlərin Sığortalanması Fondu və Onun Fəaliyyəti (davamı)

Emanətlərin sığortalanması sistemində üzvlük qanunvericiliklə məcburi xarakter daşıyır və 31 dekabr 2015-ci il tarixinə Emanətlərin Sığortalanması Fonduna üzv olan banklar aşağıda göstərilir (31 dekabr 2014: 42 üzv bank):

1. "Xalq" Bank ASC	23. "Zaminbank" ASC
2. "Alfa Bank" ASC	24. "Kaspian development Bank" ASC
3. "Azərbaycan Beynəlxalq Bankı" ASC	25. "Parabank" ASC
4. "AccessBank" QSC	26. "Gancebank" SKB
5. "Demirbank" ASC	27. "Amrahbank" ASC
6. "Məli İlan Bankının" Bakı Filialı	28. "YUNAYTED KREDIT BANK" ASC
7. "Azər-Türk Bankı" ASC	29. "Expressbank" ASC
8. "Bank of Azerbaijan" ASC	30. "Dekabank" CB ASC
9. "Bank of Baku" ASC	31. "Atrabank" ASC
10. "Bank Respublika" ASC	32. "Azərbaycan Sənaye Bankı" ASC
11. "Kapital Bank" ASC	33. "Qafqaz İnkişaf Bankı" ASC
12. QSC "Bank Standard" KB	34. "NBC Bank" ASC
13. "AGBank" ASC	35. "Günay Bank" ASC
14. "Muğanbank" ASC	36. "Bank Avrasiya" ASC
15. "NIKOYL" KB ASC	37. "Paşa Bank" ASC
16. Pakistan Milli Bankının Bakı filialı	38. "Naxçıvanbank" ASC
17. "Rabitəbank" ASC	39. "AFB Bank" ASC
18. Bank "BTB" ASC	40. "Bank VTB" (Azərbaycan) ASC
19. "Texnikabank" ASC	41. "Kredobank" ASC
20. "TuranBank" ASC	42. "Bank Silk Vey" ASC
21. "UNIBANK" Kommersiya Bankı ASC	43. "Ziraat Bank Azərbaycan" ASC
22. "Yapı Kredi Bank Azərbaycan" QSC	

Fondun hüquqi ünvanı və fəaliyyət göstərdiyi yer. Fondun hüquqi ünvanı:

Bül-Bül prospekti 40,
Bakı AZ 1014,
Azərbaycan Respublikası

Təqdimat valyutası. Hazırkı maliyyə hesabatlarındakı məbləğlər başqa cür qeyd olunmadığı təqdirdə, Azərbaycan Manatı ilə ("AZN") ifadə olunmuşdur.

2 Fondun Əməliyyat Mühiti

Azərbaycan Respublikası. Azərbaycanda iqtisadi islahatlar və bazar iqtisadiyyatının tələblərinə uyğun hüquqi, vergi və normativ bazanın inkişafı davam etdirilir. Azərbaycan iqtisadiyyatının gələcək sabitliyi bu islahatlardan, eləcə də hökumətin həyata keçirdiyi iqtisadi, maliyyə və monetar tədbirlərin effektivliyindən əhəmiyyətli dərəcədə asılıdır.

Xam neftin qiymətlərindəki əhəmiyyətli azalmadan sonra 21 fevral 2015-ci il tarixində ABŞ dollarına qarşı Azərbaycan Manatı 34%, 21 dekabr 2015-ci il tarixində isə 47% devalvasiya edilmişdir. İkinci devalvasiyadan sonra Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı Manatın üzən məzənnə rejiminə keçdiyini elan etmişdir. İlin sonundan 29 fevral 2016-cı il tarixində məzənnə cərəncələri əhəmiyyətli dərəcədə dəyişməmişdir.

Bu hadisələr bank sistemində likvidliyin zəifləməsi və kredit şərtlərinin sərtləşməsi ilə nəticələnmişdir. İqtisadi artım, maliyyə vəsaitlərinin cəlb edilməsi və kapitalın dəyəri ilə bağlı qeyri-müəyyənliklər hələ də mövcuddur və bu, Fondun gələcək maliyyə nəticələrinə, maliyyə vəziyyətinə və biznes perspektivlərinə hazırda müəyyən edilə bilməyən dərəcədə mənfi təsir göstərə bilər.

Azərbaycan hökuməti mövcud iqtisadi çətinliklərə cavab olaraq islahatların sürətləndirilməsi və bank sistemində dəstəyin göstərilməsi ilə bağlı planlarını açıqlamışdır. Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı bankların konsolidasiyası təşəbbüsünü dəstəkləyir, habelə emanətlərin artırılması və maliyyə sistemində əlifbanın gücləndirilməsi üçün şərait yaradır. Emanətlərin həcmi və faiz dərəcəsiindən asılı olaraq **Dövlət tərəfindən bütün emanətlərin sığortalanması ilə bağlı qanun qəbul edilmişdir.**

Əmanətlərin Sığortalanması Fondur
31 dekabr 2015-ci il tarixinə Maliyyə Hesabatları Üzrə Qeydlər

2 Fondun Əməliyyat Mühiti (davamı)

Fondun Rəhbərliyi hazırkı iqtisadi mühitə baş verən dəyişikliklərə nəzarət edir və Fondun yaxın gələcəkdə fəaliyyətinin dayanıqlığını və inkişafını dəstəkləmək üçün qabaqdağıcı tədriclər görür.

3 Əsas Üçöt Siyasətlərinin Qısa Xülasəsi

Maliyyə hesabatlarının tərtib edilməsinin əsasları. Hazırkı maliyyə hesabatları Beynəlxalq Maliyyə Hesabatı Standartlarına ("BMHS") uyğun olaraq ikinci dəyər metoduna əsasən hazırlanmışdır. Hazırkı maliyyə hesabatlarının hazırlanmasında istifadə edilən əsas üçöt siyasətləri aşağıda göstərilir. Həmin üçöt siyasətləri başqa cür göstərilmədiyi hallarda bütün dövrlərə müvafiq şəkildə tətbiq edilmişdir (Fond tərəfindən qəbul edilmiş yeni və ya yerindən işlənmiş standartlar üçün 5-ci Qeydə baxın).

Xarici valyutaların gəvrilməsi. Fondun funksional valyutası onun fəaliyyət göstərdiyi əsas iqtisadi mühitin valyutası hesab edilir. Fondun funksional və təqdimat valyutası Azərbaycan Respublikasının milli valyutası olan Azərbaycan Manatıdır ("AZN").

Əməliyyatlar və qalıqlar. Monetar aktivlər və öhdəliklər Mərkəzi Bankın müvafiq hesabat dövrünün sonuna qüvvədə olan rəsmi valyuta məzənnəsinə uyğun olaraq Fondun funksional valyutasına gəvrilir. Bu cür əməliyyatlar üzrə hesablaşmaların həyata keçirilməsi və monetar aktiv və öhdəliklərin Mərkəzi Bankın ilin sonuna müəyyən etdiyi rəsmi məzənnə ilə Fondun funksional valyutasına gəvrilməsi nəticəsində yaranan gəlir və zərər mənfəət və ya zərərdir tanınır. İlin sonuna qüvvədə olan məzənnə ilə gəvrilmə ilkin dəyərle qiymətləndirilən qeyri-monetar maddələrə tətbiq edilir.

31 dekabr 2015-ci il tarixinə xarici valyuta qalıqlarının gəvrilməsində istifadə olunan əsas valyuta məzənnələri: 1 ABŞ dolları = 1.5594 AZN və 1 Avro = 1.7046 AZN (31 dekabr 2014: 1 ABŞ dolları = 0.7844 AZN və 1 Avro = 0.9522 AZN).

Əsas vasətilər. Əsas vasətilər hər hansı yığılmış amortizasiya və ehtiyac yaranarsa dəyersizləşmə üzrə zərərər çıxılmaqda, ilkin dəyərde uçota alınır.

Əsas vasətilər ilə bağlı sonrakı xərçerlər yalnız o halda tanınır ki, aktiv üzrə gələcək iqtisadi səmərənin Fonda daxil olması ehtimal edilsin və gəlirlən xərçerlər ehtibarlı şəkildə ölçülə bilsin. Bu halda sonrakı xərçerlər müvafiq olaraq həmin aktivin balans dəyərində əlavə edilir və ya ayrıca aktiv kimi tanınır. Kiçik həcmli təmir və gündəlik xidmət xərçerləri gəlirdiyi dövrdə xərçerə silinir. Əsas vasitə əsas komponentlərinin əvəz edilməsi xərçerləri kapitallaşdırılır və əvəz edilmiş hissələr balansdan silinir.

Rəhbərlik hər bir hesabat dövrünün sonuna əsas vasətilər üzrə dəyersizləşmə əlamətlərinin mövcud olub-olmadığını qiymətləndirir. Əgər bu cür əlamətlər mövcud olarsa, rəhbərlik bərpa dəyərini təxmin edir. Aktivin bərpa dəyəri, onun satış üzrə məsrəfləri çıxılmaqda ədalətli dəyəri və istifadə dəyərindən daha yüksək olan dəyəridir. Aktivin balans dəyəri onun bərpa dəyərində qədər azaldılır və dəyersizləşmə üzrə zərər il üzrə mənfəət və ya zərərə aid edilir. Aktivin satışı üzrə məsrəflər çıxılmaqda, onun istifadə dəyəri və ya ədalətli dəyərini müəyyən etmək üçün istifadə edilmiş təxminlərdə dəyişiklik baş verdiyi təqdirdə, əvvəlki illərdə tanınmış dəyersizləşmə üzrə zərər təğv edilir.

Aktivlərin satışından yaranan mənfəət və ya zərər gəlirin məbləği ilə balans dəyəri arasındakı fərq kimi müəyyən edilir və il üzrə mənfəət və ya zərərde tanınır.

Amortizasiya. Aktiv üzrə amortizasiya onun istifadəyə hazır olduğu andan hesablanır. Torpaq və başa gətirilməmiş tikililər üçün amortizasiya hesablanır. Əsas vasətilər üzrə amortizasiya düz xətt metoduna, yeni əsas vasətlərin təxmini faydalı istifadə müddəti ərzində aktivlərin ilkin dəyərini onların qalıq dəyərində azaltmaqda hesablanır.

	<u>İllik dərəcə</u>
Binalar	7%
Mebel və sair avadanlıqlar	20%
Kompyüter və ofis avadanlığı	25%
Negilyyat vasitələri	25%

Aktiv faydalı istifadə müddətinin sonunda nəzərdə tutulan vəziyyətə uyğun olduqda onun satışı ilə bağlı ehtimal olunan xərçerlər çıxıldıqdan sonra, Fond tərəfindən əldə oluna biləcək qiymətləndirilmiş məbləğ aktivin qalıq dəyəridir. Aktivlərin qalıq dəyəri və faydalı istifadə müddəti hər bir hesabat dövrünün sonunda nəzərdən keçirilir və lazım olduqda dəyişdirilir.

Əmanətlərin Sığortalanması Fondu
31 dekabr 2015-ci il tarixinə Maliyyə Hesabatları üzrə Qeydlər

3 Əsas Uçot Siyasətlərinin Qısa Xülasəsi (davamı)

Qeyri-maddi aktivlər. Fondun qeyri-maddi aktivləri müəyyən faydalı istifadə müddətinə malik olmaqla əsasən kapitalaşdırılmış program təminatından və lisenziyalardan ibarətdir. Program təminatı üzrə əldə edilmiş lisenziyalar həmin program təminatının alınması və tətbiq edilməsi üçün çəkilmiş xərclərin əsasında kapitalaşdırılır.

Qeyri-maddi aktivlər düz xətt metoduna əsasən onların faydalı istifadə müddəti ərzində amortizasiya olunur.

Program təminatı və lisenziyalar

İllik dərəcə
10%

Qeyri-maddi aktivlər dəyersizləşdikdə onların balans dəyəri istifadə dəyəri ilə satış xərcləri çıxılmaqla ədalətli dəyərən daha yüksək olan dəyərə silinir.

Maliyyə alətləri - əsas qiymətləndirmə üsulları. Təsəvvüat formalarından asılı olaraq maliyyə alətləri aşağıda göstəriləni kimi ədalətli dəyərə və ya amortizasiya edilmiş dəyərə qeydə alınır.

Ədələtli dəyər qiymətləndirmə tarixində bazar iştirakçıları arasında kömüllü şəkildə əməliyyat həyata keçirilərkən aktivə satmaq üçün alınacaq və öhdəliyi ötürərkən ödəniləcək dəyərdir. Ədələtli dəyər ən yaxşı olaraq faal bazarda alınıb satıla bilən qiymət ilə təsdiqlənir. Fəal bazar qiymətlər haqqında davamlı olaraq məlumat əldə etmək üçün aktiv və öhdəliklər üzrə əməliyyatların kifayət qədər tez müddətdə və həcmində həyata keçirildiyi bazardır.

Fəal bazarda alınıb satılan maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri ayrı-ayrı aktiv və ya öhdəliklərin bazar qiymətinin müəssisənin istifadəsində olan aktiv və ya öhdəliklərin miqdarına həssis nəticəsində alınan məbləğ kimi ölçülür. Bu hal hətta bazarın normal gündəlik ticarət dövrüyyəsi müəssisənin istifadəsində olan aktiv və öhdəliklərin qarşılınması üçün kifayət qədər olmadıqda və bir əməliyyat üzrə mövqelərin satılması üçün sifarişlərin yerləşdirilməsi bazar qiymətinə təsir etdikdə baş verir.

Bazar qiymətləri mövcud olmayan maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərini müəyyən etmək üçün pul axınlarının diskontlaşdırılması modeli, kömüllü şəkildə həyata keçirilən ən son əməliyyatlar haqqında məlumat əsaslanan modelər kimi qiymətləndirmə üsulları, ələcə də investisiya qoyulan müəssisələr haqqında maliyyə məlumatlarının təhlili istifadə edilir. Qiymətləndirmə üsulları müşahidə edilə bilən bazar məlumatları ilə dəstəklənməyən fərziyyələrin istifadə olunmasını tələb edə bilər. Bu fərziyyələrin hər hansı birinin mümkün alternativ variantla əvəz edilməsi nəticəsində mənfəət, gəlir, aktiv və öhdəlik məbləğlərinin əhəmiyyətli dərəcədə dəyişməsinə səbəb olacaq hallar barədə məlumat hazırkı maliyyə hesabatlarında açıqlanır.

Əməliyyat xərcləri əlavə xərcləri əks etdirir və birtəşə olaraq maliyyə alətinin alışı, buraxılması və ya satışı ilə əlaqəlidir. Əlavə xərc əməliyyat həyata keçirilmədiyini təqdirdə yaranmayan xərclərdir. Əməliyyat xərclərinə agentlərə (satış üzrə agentlər kimi fəalyyət göstərən işçilər daxil olmaqla), məsləhətçilərə, brokerlərə və digərlərə ödənilmiş haqq və komissiyalar, tənzimləyici orqanlar və fond birjalarına ödəmələr, ələcə də mülkiyyət hüququnun köçürülməsi üzrə vergilər və rüsumlar daxildir. Əməliyyat xərclərinə borc öhdəlikləri üzrə mükafat və ya diskontlar, maliyyələşdirmə xərcləri, daxil inzibati və ya saxlama xərcləri daxil edilir.

Amortizasiya edilmiş dəyər əsas məbləğin ödənilməsi çıxılmaqla, lakin hesablanmış faizləri daxil etməklə, maliyyə aktivləri üçün isə dəyersizləşmə zərərfləri üzrə hər hansı silinməni çıxılmaqla aktivlərin ilkin dəyərinə əks etdirir. Hesablanmış faizlərə ilkin uçot zamanı təxirə salınmış əməliyyat xərclərinin və effektiv faiz metodundan istifadə etməklə ödənilmiş məbləği üzrə hər hansı mükafat və ya diskontun amortizasiyası daxildir. Hesablanmış faiz gəlirləri və faiz xərcləri, o cümlədən hesablanmış kupon gəlirləri və amortizasiya edilmiş diskont və ya mükafat (verilmə zamanı təxirə salınmış komissiyalar daxil olmaqla, əgər varsa) ayrıca göstərilir və maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda müvafiq maddələrin balans dəyərinə daxil edilir.

Omanatların Sığortalanması Fondu
31 dekabr 2015-ci il tarixinə Maliyyə Hesabatları üzrə Qeydlər

3 Əsas Uçot Siyasətinin Qısa Xülasəsi (davamı)

Effektiv faiz metodu maliyyə alətinin balans dəyəri üzrə sabit faiz dərəcəsinin (effektiv faiz dərəcəsi) təmin edilməsi üçün faiz gəlirləri və ya xərclərinin müvafiq dövr ərzində uçota alınması metodudur. Effektiv faiz dərəcəsi, təxmin edilən gələcək pul ödənişlərini və ya daxilolmaları (kreditlər üzrə gələcək zərərlər istisna olmaqla) maliyyə alətinin gözlənilən fəaliyyət müddəti ərzində və ya müvafiq hallarda daha qısa müddət ərzində maliyyə alətinin xalis balans dəyərində diskontlaşdırılan daqiq dərəcədir. Effektiv faiz dərəcəsi maliyyə aləti üçün nəzərdə tutulan dəyişən faiz dərəcəsi üzrə kredit spreadini əks etdirən mükafatlar və ya diskont və yaxud bazar qiymətlərindən asılı olaraq müəyyən edilməyən digər dəyişən amillər istisna olmaqla, faiz dərəcələrinin növbəti dəyişdirilmə tarixinə qədər dəyişən faizli alətlər üzrə pul vəsaitlərinin hərəkətini diskont etmək üçün istifadə edilir. Bu cür mükafatlar və ya diskontlar maliyyə alətinin gözlənilən tədavi müddəti ərzində amortizasiya edilir. Diskont dəyərini hesablanmasına müqavilə tərəfləri arasında ödənilmiş və ya alınmış effektiv faiz dərəcəsinin tərkib hissəsini təşkil edən bütün komissiyalar daxildir.

Maliyyə aktivlərinin təsnifləşdirilməsi. Maliyyə aktivləri aşağıdakı kateqoriyalara təsnifləşdirilir: (a) kreditlər və debitor borcları; (b) satıla bilən maliyyə aktivləri; və (c) ödəniş tarixində saxlanılan maliyyə aktivləri.

Kreditlər və debitor borcları Fondun yaxın dövrdə satmaq niyyətində olduğu aktivlərdən başqa, müəyyən edilmiş və ya müəyyən edilmə bilən tarixlərdə ödənilmək şərtli sərbəsi surətdə alınmış satıla bilməyən qeyri-derivativ maliyyə aktivlərdir. Fondun kreditləri və debitor borclarına maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda göstərilən "pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri" daxildir.

Ödəniş tarixində saxlanılan aktivlərə sərbəst surətdə alınıb satılan, Fondun ödəniş tarixində saxlamaq niyyəti və imkanı olan, müəyyən edilmiş və ya müəyyən edilmə bilən ödənişləri və ödəmə müddəti olan qeyri-derivativ maliyyə aktivlərdir. Rəhbərlik ödəniş tarixində saxlanılan qiymətli kağızları ilkin tanıma zamanı təsnifləşdirir və bu təsnifləşdirmənin uyğunluğunu hər bir hesabat dövrünün sonunda yenidən nəzərdən keçirir. Fondun ödəniş tarixində saxlanılan aktivləri "satıla bilən investisiya qiymətli kağızlarına" yenidən təsnifləşdirinişdir.

Fond ödəniş tarixində saxlanılan investisiya qiymətli kağızlarını cari və ya əvvəlki iki maliyyə ili ərzində ödəmə tarixinə qədər satdığı və ya köçürdüyü hallarda, hər hansı maliyyə aktivini ödəniş tarixində saxlanılan aktiv kimi təsnifləşdirə bilməz (BMS-39-da nəzərdə tutulan xüsusi istisnalardan başqa).

Bütün digər maliyyə aktivləri *satıla bilən aktivlər* kateqoriyasına daxil edilir. Bu kateqoriyaya Fondun qeyri-müəyyən müddət ərzində saxlamaq niyyəti olan və likvidliyin saxlanması üzrə tələblərdən asılı olaraq və ya faiz dərəcələri, valyuta məzənnələri və ya səhmlərin qiymətinin dəyişməsi nəticəsində satıla bilən investisiya qiymətli kağızları daxildir. Fondun satıla bilən aktivləri "satıla bilən investisiya qiymətləri kağızlarından" ibarətdir.

Maliyyə öhdəliklərinin təsnifləşdirilməsi. Maliyyə öhdəlikləri aşağıdakı kateqoriyalara təsnifləşdirilir: (a) maliyyə derivativləri daxil olmaqla, ticarət üçün nəzərdə tutulan maliyyə öhdəlikləri və (b) digər maliyyə öhdəlikləri. Ticarət üçün nəzərdə tutulan öhdəliklər onların yarandığı dövrdə ədalətli dəyərdəki dəyişiklikləri il üzrə mənfəət və ya zərəre (faiz gəlirləri və ya faiz xərcləri kimi) əldə etməklə, ədalətli dəyərə uçota alınır. Digər maliyyə öhdəlikləri amortizasiya olunmuş dəyərə qeydə alınır. Fondun sair maliyyə öhdəliklərinə maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda göstərilən "sair öhdəliklər" və "uzunmüddətli borc öhdəlikləri" daxildir.

Maliyyə alətlərinin ilkin tanıması. Bütün digər maliyyə alətləri əməliyyat məsrəfini də daxil olmaqla ədalətli dəyərdə qeydə alınır. İkinci tanıma zamanı ədalətli dəyər ən yaxşı olaraq əməliyyat qiyməti ilə sübut edilir. İkinci tanıma zamanı yalnız ədalətli dəyər ilə əməliyyat qiyməti arasında fərq olduqda yaranan mənfəət və ya zərəre qeydə alınır. Ədalətli dəyər eyni maliyyə aləti ilə aparılan digər cari bazar əməliyyatlarının müşahidəsi və yaxud həmin bazarlardan əldə edilən məlumatlara əsaslanan qiymətləndirmə usulu ilə sübut edilir.

Qanunvericilik və ya ümumi qəbul edilmiş bazar qaydaları ilə müəyyən edilmiş vaxt çərçivəsində təchiz olunması nəzərdə tutulan maliyyə aktivlərinin bütün digər alış və satışları ("müntəzəm" alış və satışlar), Fondun maliyyə aktivini almaq və ya satmaq öhdəliyini qəbul etdiyi əməliyyat tarixində qeydə alınır. Alış üzrə bütün digər əməliyyatlar müəssisənin həmin maliyyə aləti üzrə müqavilə tərəfi olduğu qeydə alınır.

Əmanətlərin Sığortalanması Fondu
31 dekabr 2015-ci il tarixinə Maliyyə Hesabatları üzrə Qeydlər

3 Əsas Uçot Siyasətlərinin Qısa Xülasəsi (davamı)

Maliyyə aktivlərinin tanınmasının dayandırılması. Fond aşağıdakı hallarda maliyyə aktivlərinin tanınmasını dayandırır: (a) aktivlər geri alındıqda və ya bu aktivlərlə əlaqədar pul vəsaitlərinin hərəkəti üzrə hüquqların müddəti başa çatdıqda və ya (b) Fond maliyyə aktivlərindən daxil olan pul vəsaitlərinin axını üzrə mülkiyyət hüququnu ötürdükdə və ya ötürülmə haqqında müqavilə bağlandıqda və bu zaman (i) həmin aktivlərin mülkiyyət hüququ ilə əlaqədar bütün risk və faydaları əsas etibarilə başqa tərəfə ötürüldükdə və ya (ii) bu aktivlərin mülkiyyət hüququ ilə əlaqədar bütün risk və faydaları əsas etibarilə ötürülmədikdə və ya saxlanmadıqda, lakin, həmin aktivlər üzrə nəzarət hüququnu özündə saxlamadıqda.

Nəzarət qarşı tərəfin öz mülkiyyətində olan aktivləri satış üzrə məhdudiyətlər qoymadan əlaqəli olmayan üçüncü tərəfə satmaq üçün praktiki imkana malik olmadığı hallarda saxlanılır.

Əvəzləşdirmə. Maliyyə aktiv və öhdəliklərinin əvəzləşdirilməsi və xalis məbləğin maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatla daxil edilməsi tanınmış məbləğlərin əvəzləşdirilməsi üçün qanunvericiliklə müəyyən edilmiş hüququn, eləcə də əvəzləşdirməni aparmaq və ya aktivləri realizasiya edərkən mülvəfiq öhdəliyi də saxlamaq niyyətinin mövcud olduğu hallarda həyata keçirilə bilər. Belə əvəzləşdirmə hüququ (a) gələcək hadisələrdən asılı olmamalı və (b) aşağıdakı bütün hallarda hüquqi qüvvəyə malik olmalıdır (i) adi fəaliyyət gedişində (ii) defolt halı olduqda və (iii) ödəniş qabilliyəti olmadıqda və ya müflisləşmə baş verdikdə.

Satıla bilən investisiya qiymətli kağızları. Satıla bilən investisiya qiymətli kağızları ədalətli dəyerdə eks etdirilir. Satıla bilən borc qiymətli kağızları üzrə faiz gəlirləri effektiv faiz metodu ilə hesablanır və il üzrə mənfəət və ya zərərində faiz gəlirləri kimi qeydə alınır. Satıla bilən pay alətləri üzrə dividendlər Fondun ödənişləri əldə etmək hüququ müəyyən edildikdə və dividendlərin əldə edilməsi ehtimalı yaranadıqda il üzrə mənfəət və ya zərərində faiz gəlirləri kimi eks etdirilir. Ədalətli dəyerdəki dəyişikliklərin bütün digər elementləri investisiyanın tanınmasının dayandırılması və ya dəyərlişməsi anıncək digər məcmu gəlirlərdə eks etdirilir. Bu zaman yaranan gəlir və ya zərər digər məcmu gəlirlər kateqoriyasından il üzrə mənfəət və ya zərərə köçürülür.

Dəyərlişmə üzrə zərərlər satıla bilən investisiya qiymətli kağızlarının ilkin uçotundan sonra baş vermiş bir və ya bir neçə halın ("zərər halları") nəticəsində yaranadıqda il üzrə mənfəət və ya zərərində eks etdirilir. Pay qiymətli kağızların ədalətli dəyərinin onun alış dəyərindən əhəmiyyətli dərəcədə və ya uzun müddət ərzində aşağı olması həmin qiymətli kağızların dəyərlişməsinə göstərir. Alış dəyəri ilə cari ədalətli dəyər arasında fərq kimi müəyyən edilən dəyərlişmə üzrə yığılmış zərər, ilkin olaraq mənfəət və ya zərərində eks etdirilən həmin aktivin dəyərlişməsi üzrə zərəri çıxmaqla, digər məcmu gəlirlər kateqoriyasından il üzrə mənfəət və ya zərərində qeydə alınmış faiz xərclərinə yenidən təsnifləşdirilir.

Pay alətlərinin dəyərlişməsi üzrə zərər bərpa edilmir və sonrakı gəlirlər sair məcmu gəlirlər kimi qeydə alınır. Satıla bilən qiymətli kağızları kimi təsnifləşdirilmiş borc alətlərinin ədalətli dəyəri hesabət tarixindən sonrakı dövr ərzində artarsa və həmin artım obyektiv olaraq dəyərlişmə üzrə zərərin mənfəət və ya zərər kimi uçota alınmasından sonra baş vermiş hadisəyə aid edilə bilərsə, dəyərlişmə üzrə zərər cari il üzrə mənfəət və ya zərər hesabına bərpa edilir.

Ödəniş tarixində saxlanılan investisiya qiymətli kağızları. Ödəniş tarixində saxlanılan investisiya qiymətli kağızları dəyərlişmə zərərləri üzrə ehtiyat çıxılmaqla, effektiv faiz metodundan istifadə etməklə amortizasiya edilmiş dəyerdə qeydə alınır.

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinə nağd pul və banklarda tələb edilənədək saxlanılan ilkin ödəmə müddətli üç ay və ya daha az olan depozitlər daxildir. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri effektiv faiz metoduna əsasən amortizasiya olunmuş dəyerdə qeydə alınır.

Debitor borcları. Debitor borcları ilkin olaraq ədalətli dəyerdə, sonra isə effektiv faiz metodundan istifadə etməklə amortizasiya edilmiş dəyerdə tanınır.

Amortizasiya edilmiş dəyerdə tanınan maliyyə aktivlərinin dəyərlişməsi. Maliyyə aktivinin ilkin tanınmasından sonra baş vermiş bir və ya bir neçə halın ("zərər halları") nəticəsində yaranmış və ehtibarlı şəkildə təxmin edilə bilən maliyyə aktivləri və ya maliyyə aktivləri qrupu üzrə daxil olacaq pul vəsaitlərinin məbləğinə və ya dövrünə təsir göstərən dəyərlişmə üzrə zərərlər mənfəət və ya zərərə aid edilir. Maliyyə aktivinin dəyərlişməsi məsələsinə baxarkən Fondun nəzarət aldığı əsas amillər həmin aktivin vaxtı keçmiş statusu və hər hansı girov təminatının realizasiya oluna bilməsidir. Dəyərlişmə üzrə zərərin bağ verilməsinə dair obyektiv əlamətlərin mövcud olmasını müəyyən edən əsas meyarlar aşağıda göstərilir:

Emanətlərin Sığortalanması Fondu
31 dekabr 2015-ci il tarixinə Məliyyə Hesabatları Üzrə Qeydlər

3 Əsas Uçot Siyasətlərinin Qısa Xülasəsi (davamı)

- hər hansı ödənişin gecikdirilməsi və bu zaman gecikdirilmiş ödənişin hesablaşma sistemlərindəki gecikmə ilə izah edilə bilməməsi;
- qarşı tərəfin əhəmiyyətli məliyyə çətinlikləri ilə üzlaşması və bunun Fondun qarşı tərəf haqqında məliyyə məlumatları ilə təsdiqlənməsi;
- qarşı tərəfin müflisləşməsi və ya onun məliyyə strukturunun yenidən təşkil edilməsi riskinə məruz qalması;
- qarşı tərəfə təsir göstərən milli və ya yerli iqtisadi şəraitin dəyişməsi nəticəsində onun ödəniş statusunda mənfə dəyişikliklərin baş verməsi; və ya
- girovun dəyərinin bazar şərtlərinin pisləşməsi nəticəsində əhəmiyyətli dərəcədə aşağı düşməsi.

Dəyərşizləşmənin məcmu şəklində qiymətləndirilməsi məqsədilə məliyyə aktivləri kredit riski üzrə oxşar xüsusiyyətlərə görə qruplaşdırılır. Həmin xüsusiyyətlər qiymətləndirilən aktivlərin müqavilə şərtlərinə əsasən borcalanlar tərəfindən bütün məbləğlərin ödənilməsi qabiliyyətinin göstəricisi olmaqla, bu da belə aktivlərlə bağlı gələcək pul vəsaitlərinin təxmin ediləcəyi müddətə uyğundur.

Dəyərşizləşməyə qarşı məcmu şəkildə qiymətləndirilən məliyyə aktivləri qrupundakı pul vəsaitlərinin gələcək hərəkəti, həmin aktivlərlə bağlı müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin hərəkətinə, keçmişdə baş vermiş zərər halları nəticəsində yaranacaq vaxtı keçmiş borcların həcminə dair rəhbərlikdə mövcud olan statistikaya və vaxtı keçmiş borcların geri qaytarılması nailiyyətinə əsasən müəyyən edilir. Keçmiş dövrlərə təsir göstərməyən cari şəraitin təsirinə əks etdirmək və cari dövrdə mövcud olmayan keçmiş hadisələrin təsirinə aradan qaldırmaq məqsədilə, keçmiş illərin statistikasını müəşahidə edilə bilən cari məlumatlara əsasən tənzimlənilir.

Amortizasiya edilmiş dəyər üzrə uçota alınan dəyərşizləşmiş məliyyə aktivləri ilə bağlı şərtlərə yenidən baxılarsa və ya bu şərtlər qarşı tərəfin məliyyə vəziyyətinəki çətinliklərə görə dəyişərsə, dəyərşizləşmənin uçotu şərtlərin dəyişməsindən əvvəlki effektiv faiz dərəcəsinə əsaslanır. Şərtlərinə yenidən baxılmış aktivin tanınmasının dayandırılması zamanı risk və faydalar əhəmiyyətli dərəcədə dəyişərsə, yeni aktiv edalatlı dəyər təyin edilir. Bu, adətən ikinci və yeni gözlənilən nağd pul axınlarının cari dəyərləri arasındakı fərq əhəmiyyətli olduqda müəşahidə olunur.

Aktivin balans dəyərini effektiv faiz dərəcəsi ilə diskont edilmiş gələcək pul vəsaitləri hərəkətinin cari dəyərinə (kreditlər üzrə baş verməmiş gələcək zərərlər istisna olmaqla) bərabərləşdirmək üçün aktivlər üçün dəyərşizləşmə üzrə zərərlər ehtiyat hesablarında qeydə alınır. Girov qoyulmuş məliyyə aktivləri üzrə təxmin edilən gələcək pul vəsaitləri hərəkətinin cari dəyərinin hesablanması girovun alınması və satılması ilə bağlı məsələlər çəkiləndə, girov nəticəsində yarana bilən (girovun olub-olmaması ehtimal edildikdə) pul vəsaitlərinin hərəkətinə əks etdirilir.

Dəyərşizləşmə üzrə zərərin məbləği sonrakı dövrdə baş vermiş hadisəyə görə azalarsa və həmin azalma obyektiv olaraq zərərin qeydə alınmasından sonra baş vermiş hadisəyə (məsələn, borcalanın kredit reytinginin artması kimi) əid edərsə, əvvəl qeydə alınmış dəyərşizləşmə üzrə zərər il üzrə mənfəət və zərər hesabına yaradılmış ehtiyata düzəliş etməklə bərpə edilir.

Kreditör borcları. Kreditör borcları qarşı tərəfin müqavilə üzrə öz öhdəliklərini yerinə yetirməsi zamanı hesablanır və ilkin olaraq edalatlı dəyərdir, sonra isə effektiv faiz metoduna əsasən amortizasiya olunmuş dəyər qeydə qeydə alınır.

Borc öhdəlikləri. Borc öhdəlikləri gəkilmiş əməliyyat xərcləri çəkiləndə ilkin olaraq edalatlı dəyərdir, sonra isə effektiv faiz metoduna əsasən amortizasiya olunmuş dəyər qeydə qeydə alınır.

Mənfəət vergisi. "Emanətlərin sığortalanması haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununun 3.8-ci və Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsinin 106-cı maddələrinə uyğun olaraq, Fondun gəlirləri vergidən azadılır.

Öhdəliklər və məsərəflər üzrə ehtiyatlar. Öhdəliklər və məsərəflər üzrə ehtiyatlara qeyri-müəyyən müddət və ya məbləğə malik olan qeyri-məliyyə öhdəlikləri daxildir. Bura sığorta hadisələri ilə bağlı yaranmış öhdəliklər daxildir. Fond keçmiş hadisələr nəticəsində hüquqi və ya işgüzar praktikadan irəli gələn öhdəliklərə malik olduqda, həmin öhdəliklərin yerinə yetirilməsi üçün Fond tərəfindən iqtisadi resursların sərf olunması ehtimalı böyük olduqda və öhdəliklərin məbləği kifayət qədər dəqiq ölçülə bəllilikdə ehtiyatlar uçota alınır.

***Əmanətlərin Sığortalanması Fondu
31 dekabr 2015-ci il tarixinə Maliyyə Hesabatları üzrə Qeydlər***

3 Əsas Uçot Siyasətlərinin Qısa Xülasəsi (davamı)

Sığorta ehtiyatları. Sığorta ehtiyatları fiziki şəxslərin əmanətlərinin cəlb edilməsi üçün Mərkəzi Bankdan lisenziya almış üzv banklardan yığılmış üzvlük, təqvim haqları, əlavə haqlar və dəbbə pullarından ibarətdir.

Üzvlük haqları iştirakçı banklar Fondun reyestrinə daxil olduğdan sonra 10 təqvim günü müddətində Fondun Mərkəzi Bankda olan hesabına ödədiyi 10,000 AZN məbləğində birdəfəlik üzvlük haqlarından ibarətdir.

Təqvim haqları hər rüb qurtarıqdan sonra 10 təqvim günü ərzində Fondun Mərkəzi Bankda olan hesablarına köçürülür. Təqvim haqları bankın Fondun iştirakçı bankların reyestrinə daxil edildiyi gündən bank lisenziyasının təqvim haqları gündəlik ödənilir. Təqvim haqları iştirakçı bankların Fondun reyestrinə daxil olduğundan başlayaraq, birinci ilde qorunan əmanətlərin rüb ərzində orta günlük qalıq məbləğinin 0,15 faizi, sonrakı illərdə isə 0,125 faizi həcmində ödənilir.

Kompensasiyaların ödənilməsi üçün Fond tərəfindən borc vəsaitləri cəlb edildikdə, iştirakçı banklar Fondun öhdəlikləri tam yerinə yetiriləndə, təqvim haqları ilə yanaşı əlavə haqlar ödəyirlər. Əlavə haqlar Fondun götürdüyü borcun məbləğindən və qaytarılması şərtlərindən asılı olaraq, lakin qorunan əmanətlərin rüb ərzində orta günlük qalıq məbləğinin 0,2 faizi həcmindən çox olmamaq şərtlə ödənilir. Əlavə haqların hesablanması və ödənilməsi qaydaları Həmyəqçilik Şurasının qərarı ilə təsdiq edilir.

Dəbbə pulu iştirakçı banklar tərəfindən sığorta haqlarının nəzərdə tutulan 10 təqvim günü ərzində ödənilmədiyi halda yaranır. Dəbbə pulu sığorta haqlarının ödənişinin hər bir gecikdirilən günü üçün əvvəlki hesabot dövründə iştirakçı bank tərəfindən ödənilmiş sığorta haqları Mərkəzi Bankın uçot dərcəsinin 360-də bir hissəsinə hasil edilməklə hesablanır. Sığorta haqları və dəbbə pulu 30 gün ərzində ödənilmədikdə, dəbbə pulunun hesablanması dayandırılır və Fond həmin vəsaitlərin iştirakçı bankın müxbir hesablarından tutulması üçün qanunvericiliyə müvafiq qaydada tədbirlər görür.

Fond tərəfindən kompensasiyaların ödənilməsi. "Əmanətlərin sığortalanması haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 26-cı maddəsinə əsasən Fond tərəfindən bir iştirakçı bankda sığortalanmış əmanət üzrə əmanətin məbləğinin 100%-i, lakin 30,000 AZN-dən çox olmamaqla kompensasiya ödənilir. Kompensasiyalar "Əmanətlərin sığortalanması haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununun 2.1.2.6 maddəsinə uyğun olaraq cəlb edildiyi günə Mərkəzi Bankın uçot faiz dərəcəsinin 1,8 mislindən yuxarı olmayan illik faiz dərəcəsi ilə qəbul olunmuş əmanətlər və həmin qanuna 8 May 2009-cu il tarixli əlavə və dəyişiklikləyə uyğun olaraq, Mərkəzi Bank ilə razılaşdırılmaqla Fondun Həmyəqçilik Şurası tərəfindən müəyyən edilmiş (1 avqust 2013-cü il tarixindən etibarən 10%, 19 may 2014-cü il tarixində 10%, 19 may 2014-cü il tarixindən etibarən 9%, 24 fevral 2015-ci il tarixindən etibarən və daha aşağı faiz həddini nəzərdə tutan dövrlərə şamil edilməklə 12%) faiz dərəcəsinə qox olmayan faizlə yerləşdirilən əmanətlərə görə ödənilir.

İşçilərə ödənişlər. Əmək haqları, Azərbaycan Respublikası Dövlət Sosial Müdafiə Fonduna ödənişlər, məzuniyyət və xəstəlik vərəqələri üzrə illik ödənişlər, mükafatlar və pul şəklində olmayan imtiyazlar Fondun işçiləri tərəfindən müvafiq xidmətlər göstərildikdə hesablanır. Fondun yerli qanunvericiliyə uyğun olaraq müəyyən edilmiş haqlar üzrə ödənişlərdən başqa pensiya və analoji ödənişləri həyata keçirmək üçün hər hansı hüquqi və ya işgüzar praktikadan yaranan öhdəliyi yoxdur.

Maliyyə hesablarının təqdimatında dəyişikliklər. Zərurət yarandıqda, cari ilin maliyyə hesabatlarındakı dəyişiklikləri əks etdirmək məqsədilə keçən ilin müqayisəli rəqəmləri müvafiq şəkildə düzəldilə bilər.

Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatdakı maddələrin likvidlik ardıcılığı ilə təqdim edilməsi. Fond üçün dəqiq müəyyən edilən əməliyyat dövrü olmadığına görə o, cari və uzunmüddətli aktiv və öhdəlikləri maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda ayrıca göstərmir. Bunun əvəzində aktiv və öhdəliklərin gözlənilən ödəmə müddətlərinə görə təhlili 20-ci Qeyddə təqdim olunur.

Maliyyə hesabatlarının təsdiqlənməsindən sonra onlara dəyişikliyin edilməsi. Dərc olunduqdan sonra hazırkı maliyyə hesabatlarına edilmiş hər hansı dəyişiklik Fondun rəhbərliyi tərəfindən təsdiqlənməlidir.

Əmanətlərin Sığortalanması Fondu
31 dekabr 2015-ci il tarixinə Maliyyə Hesabatları üzrə Qeydlər

4 Uçot Siyasətinin Tətbiqi Zamanı Əhəmiyyətli Ehtimallar və Mülahizələr

Fond növbəti maliyyə illi ərzində maliyyə hesabatlarında tanınan məbləğlərə və aktiv və öhdəliklərin balans dəyərinə təsir göstərən ehtimallar və mülahizələr irəli sürür. Həmin ehtimallar və mülahizələr mütləzəm olaraq rəhbərliyin təcrübəsinə və digər amillərə, həmçinin rəhbərliyin fikrincə mövcud şəraitə uyğun olaraq əsaslandırılmış gələcək hadisələr üzrə təxminlərə əsasən təhlil edilir. Uçot siyasətinin tətbiqi zamanı rəhbərlik, həmçinin peşəkar ehtimallar və təxminlər irəli sürür. Maliyyə hesabatlarında əks ekrinən məbləğlərə daha çox təsir göstərən peşəkar mülahizələr və növbəti maliyyə illi ərzində aktiv və öhdəliklərin balans dəyərinə əhəmiyyətli düzəlişlərin edilməsinə səbəb olan təxminlərə aşağıdakılar daxildir:

Ehtiyatların və şərti öhdəliklərin məbləğinin müəyyən edilməsində istifadə edilən fərziyələr. Müvafiq qanunvericiliyə uyğun olaraq, Fondun əsas öhdəliyi lisenziyası ləğv edilmiş ("sığorta hadisəsi") banklarda əmanətli olan ("qorunan əmanətlər") əmanətçilərə kompensasiyanın ödənilməsindən ibarətdir.

Kompensasiyanın məbləği müvafiq qanunvericiliyə, eləcə də sığorta hadisəsi baş verən zaman əmanətlərin dəyəri, strukturu və əmanətçilərin xüsusiyyətlərinə əsasən müəyyən edilir. Sığorta hadisəsi baş verdikdə hər bir əmanətçi barədə məlumatlar lisenziyası ləğv edilmiş banklar tərəfindən Fondla təqdim olunur.

5 Yeni və ya Yenidən İşlənmiş Standartların və Onlara Dair Şərhlərin Tətbiqi

Aşağıdakı yenidən işlənmiş standartlar 1 yanvar 2015-ci il tarixindən Fond üçün qüvvəyə minmişdir, lakin onlar Fonda əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərməmişdir:

- BMS 19-a Dəyişikliklər – "Müəyyən edilmiş ödənişlər üzrə pensiya planı: İşçilər tərəfindən ödənişlər" (2013-cü ilin noyabr ayında dərc edilmişdir və 1 iyul 2014-cü il tarixində başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir)
- 2012-ci ildə dərc edilmiş BMHS-lərin illik təkmilləşdirilməsi (2013-cü ilin dekabr ayında dərc edilmişdir və 1 iyul 2014-cü il tarixində başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir).
- 2013-cü ildə dərc edilmiş BMHS-lərin illik təkmilləşdirilməsi (2013-cü ilin dekabr ayında dərc edilmişdir və 1 iyul 2014-cü il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir).

6 Yeni Uçot Qaydaları

Fondun 1 yanvar 2016-cı il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün məcburi xarakter daşıyan və ya Fond tərəfindən vaxtından əvvəl tətbiq edilməyən bəzi yeni standartlar və onlara dair şərhlər dərc olunmuşdur.

BMHS 9 "Maliyyə Alətləri: Tasnifləşdirmə və Qiymətləndirmə" (2014-cü ilin iyul ayında dəyişiklik edilmişdir və 1 yanvar 2018-ci il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir). Bu standartın əsas fərqləri aşağıda göstərilir:

- Maliyyə aktivləri üç qiymətləndirmə kategoriyasına təsnifləşdirilməlidir: İkinci tanınmadan sonra amortizasiya edilmiş dəyerdə qiymətləndirilən aktivlər, ilkin tanınmadan sonra sair məcmu gəlirlərin tərkibində ədalətli dəyerdə qiymətləndirilən aktivlər və mənfəət və ya zərərin tərkibində ədalətli dəyerdə qiymətləndirilən aktivlər.

- Tasnifləşdirmə maliyyə aktivlərinin idarə edilməsi üzrə müəssisənin biznes modelindən və müqavilədə nəzərdə tutulan nağd pul axınlarının yalnız əsas məbləğ və faiz ödənişlərindən ibarət olub-olmamasından asılıdır. Əgər borc aləti müvafiq vəsaitin əldə edilməsi üçün saxlanılırsa və yalnız əsas məbləğin və faizlərin ödənilməsi tələbinə də uyğun gəlirsə, amortizasiya edilmiş dəyerdə qeydə alınır. Yalnız əsas məbləğin və faizlərin ödənilməsi tələbinə uyğun gələn borc alətləri həm nağd pul axınlarının əldə edilməsi, həm də satış üçün nəzərdə tutulan aktivlərdən ibarət portfelin tərkibindədirsə, o zaman həmin alətlər sair məcmu gəlirlərin tərkibində ədalətli dəyerdə qiymətləndirilən aktivlər kimi təsnifləşdirilə bilər. Tərkibində nağd pul axınları olmayan və yalnız əsas məbləğin və faizlərin ödənilməsi tələbinə uyğun gələn maliyyə aktivləri mənfəət və ya zərərin tərkibində ədalətli dəyerdə qiymətləndirilməlidir (məsələn, töhrəmə maliyyə alətləri). Qeyri-töhrəmə alətlərin tərkibində olan töhrəmə maliyyə alətləri müvafiq maliyyə aktivlərində ayrıca göstərilir və yalnız əsas məbləğin və faizlərin ödənilməsi tələbinin şərtlərinə uyğunluq qiymətlən

dirilərkən nəzərə alınır.

Emanətlərin Sığortalanması Fondu
31 dekabr 2015-ci il tarixinə Maliyyə Hesabatları üzrə Qeydlər

6 Yeni Uçot Qaydaları (davamı)

- Pay alətlərinə investisiyalar hər zaman ədalətli dəyerdə qiymətlənir. Lakin pay aləti satış üçün nəzərdə tutulmadıqda, rəhbərlik ədalətli dəyerdəki dəyişiklikləri sair məcmu gəlirlərin tərkibində göstərilməsi ilə bağlı dəyişməz qərar qəbul edə bilər. Əgər pay aləti satış üçün nəzərdə tutulursa, ədalətli dəyerdəki dəyişikliklər mənfəət və ya zərərdə göstərilməlidir.
- Maliyyə öhdəliklərinin təsnifatlaşdırılması və qiymətləndirilməsi ilə bağlı 39 sayılı BMS-in əksər tələbləri dəyişdirilmədən 9 sayılı BMHS-yə köçürülmüşdür. Əsas fərq ondan ibarətdir ki, müəssisə mənfəət və ya zərərdə ədalətli dəyərle qeydə alınan maliyyə öhdəliklərinin kredit risklərindəki dəyişiklikləri effektiv sair məcmu gəlirlərin tərkibində açıqlamalıdır.
- BMHS 9 dəyərsləşmə üzrə zərərlərin tanınması üçün yeni model təqdim edir: gözlənilən kredit zərərləri (GKZ) modeli. Bu model maliyyə aktivlərinin ilkin tanınmasından etibarən kredit keyfiyyətindəki dəyişikliklərə əsaslanan "uç mərhələli" yanaşmanı nəzərdə tutur. Yeni qaydaya əsasən dəyərsləşməmiş maliyyə aktivlərinin ilkin tanınması zamanı müəssisə 12 aylıq GKZ-yə (ticarət debitor borcları üçün isə qüvvədə olduğu bütün dövr ərzində GKZ-yə) bərabər olan zərərləri bircəşə tanımalıdır. Kredit riski əhəmiyyətli dərəcədə artarsa, dəyərsləşmə 12 aylıq GKZ deyil, kreditin qüvvədə olduğu bütün müddətə uyğun GKZ əsasında qiymətləndirilir. Bu modelə lizinq və debitor borcları üzrə dəyərsləşmənin qiymətləndirilməsi üçün sadələşdirilmiş təlimatlar da daxildir.

- Heçing uçotunu risklərin idarə edilməsi ilə daha sıx əlaqələndirmək üçün uçot ilə bağlı tələblərə dəyişikliklər edilmişdir. Hazırda standart makroheçing hallarının uçotunu nəzərdə tutmadığına görə, o, şirkətlərə BMHS 9-da təsvir edilən heçingin uçotu tələblərini tətbiq etmək və BMS 39-un bütün heçlərə tətbiqini davam etdirmək kimi uçot siyasəti arasında seçim imkanını verir.

Hazırda Fond bu dəyişikliklərin onun maliyyə hesabatlarına təsirini qiymətləndirir.

BMHS 15 "Müştərilər ilə müqavilələrdən yaranan gəlir" (28 may 2014-cü il tarixində dərc edilmişdir və 1 yanvar 2018-ci il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir). Yeni standartın təqdim etdiyi əsas prinsipə görə gəlir mal və xidmətlər müştəriyə ötürüldüyü zaman əməliyyat qiyməti ilə tanınmalıdır. Birlikdə satılan mal və xidmətlərdən yaranan gəlir hər bir mal və ya xidmət üzrə ayrıca tanınmalı, təklif edilən endirim və güzəştlər müvafiq olaraq həmin mal və xidmətlər üzrə bölüşdürülməlidir. Ödəniş hər hansı səbəbə görə dəyişsə və bu zaman məbləğin dəyişmə riski əhəmiyyətli olmazsa, məbləğin minimal hissəsi tanınmalıdır. Müştərilər ilə müqavilələrin təmin edilməsi ilə bağlı xərclər kapitalaşdırılmalı və müqavilədən faydaların əldə edildiyi müddət ərzində amortizasiya edilməlidir. Hazırda Fond yeni standartın onun maliyyə hesabatlarına təsirini qiymətləndirir.

Qəbul edildikdən sonra aşağıdakı digər yeni uçot qaydalarının Fondun maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli təsirini gözlənilir.

- **BMHS 14, Tənzimlənen tarifiər üzrə həyata keçirilən fəaliyyət ilə bağlı taxira salınmış ödənişlər (2014-cü ilin yanvar ayında dərc edilmişdir və 1 yanvar 2016-cı il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir).**
- Birgə fəaliyyətdə iştirak paylarının əldə edilməsi üzrə əməliyyatların uçotu – BMHS 11-ə Dəyişikliklər (6 may 2014-cü il tarixində dərc edilmişdir və 1 yanvar 2016-cı il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir).
- Amortizasiyanın hesablanması üsulları ilə bağlı açıqlama - BMS 16 və BMS 38-ə dəyişikliklər (12 may 2014-cü il tarixində dərc edilmişdir və 1 yanvar 2016-cı il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir).
- Kənd təsərrüfatı: Məhsul verən bitkilər – BMS 16 və BMS 41-ə dəyişikliklər (30 iyun 2014-cü il tarixində dərc edilmişdir və 1 yanvar 2016-cı il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir).
- Ayrıca maliyyə hesabatlarında iştirak payı metodu – BMS 27-yə dəyişikliklər (12 avqust 2014-cü il tarixində dərc edilmişdir və 1 yanvar 2016-cı il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir).
- İnvestor tərəfindən aktivlərin asılı və ya birgə müəssisələrə satılması və ya ötürülməsi – BMHS 10 və BMS 28-ə dəyişikliklər (11 sentyabr 2014-cü il tarixində dərc edilmişdir və 1 yanvar 2016-cı il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir).

Emanətlərin Sığortalanması Fondu
31 dekabr 2015-ci il tarixinə Malyyə Hesabatları üzrə Qeydlər

6 Yeni Uçot Qaydaları (davamı)

- 2014-cü ildə dərc edilmiş BMHS-lərin illik təkmilləşdirilməsi (25 sentyabr 2014-cü il tarixində dərc edilmişdir və 1 yanvar 2016-cı il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüveyyə münir).
- Məlumatların açıqlanması – BMS 1-ə dəyişikliklər (2014-cü ilin dekabr ayında dərc edilmişdir və 1 yanvar 2016-cı il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüveyyə münir).
- İnvestisiya şirkətləri üçün konsolidasiya tələbi ilə bağlı istisnanın tətbiqi - BMHS 10, BMHS 12 və BMS 28-ə dəyişikliklər (2014-cü ilin avqust ayında dərc edilmişdir və 1 yanvar 2016-cı il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüveyyə münir).

7 Əlaqəli Tərəflərlə Əməliyyatlar və Qalıqlar

Tərəflər o zaman əlaqəli hesab olunur ki, onlar ümumi nəzarət altında olsun və ya onlardan biri digərinə nəzarət etmək imkanına malik olsun və yaxud maliyyə-təsərrüfat fəaliyyəti ilə bağlı məsələlərə dair qarar qəbul edərkən digər tərəflə əhəmiyyətli təsir göstərə bilsin və ya ona birgə nəzarət etsin. Əlaqəli tərəflər ilə hər hansı mümkün münasibətlər nəzərdən keçirilərkən iqtisadi məhiyyətin hüquqi formadan üstünlüyü prinsipi tətbiq olunur.

Bütün dövlət müəssisələri Fondun ümumi nəzarətində olan müəssisələr hesab olunur. Həmin müəssisələrlə əməliyyatlar aşağıda əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar kimi təqdim olunur. Fond dövlət müəssisələri ilə həyata keçirilmiş ayrı-ayrı əhəmiyyətli olmayan əməliyyatlar və qalıqlar hazırkı maliyyə hesabatlarında açıqlamağı məqsəduyğun hesab etmir.

31 dekabr 2015-ci il tarixinə əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar üzrə qalıqlar aşağıdakı kimi olmuşdur:

<i>Azərbaycan Mənatı ilə</i>	Ümumi nəzarətdə olan müəssisələr
Cəmi hesablanmış alınacaq sığorta haqları	1,792,379
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri – Tələb ediləndə bank qalıqları	41,026,674
Satıla bilən investisiya qiymətli kağızları	75,758,344
Uzunmüddətli borc öhdəlikləri	8,523,000

31 dekabr 2014-cü il tarixinə əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar üzrə qalıqlar aşağıdakı kimi olmuşdur:

<i>Azərbaycan Mənatı ilə</i>	Ümumi nəzarətdə olan müəssisələr
Cəmi hesablanmış alınacaq sığorta haqları	965,771
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri – Tələb ediləndə bank qalıqları	1,362,608
Ödəniş tarixində saxlanılan investisiya qiymətli kağızları	79,696,623
Uzunmüddətli borc öhdəlikləri	4,761,000

31 dekabr 2015-ci il tarixində tamamlanan il üzrə əlaqəli tərəflərə əməliyyatlardan yaranan gəlir və xərclər aşağıda göstərilir:

<i>Azərbaycan Mənatı ilə</i>	Ümumi nəzarətdə olan müəssisələr	Əsas rəhbər işçilər
Sığorta premiyaları	5,465,348	-
Ödəniş tarixində saxlanılan investisiya qiymətli kağızlarından yaranan faiz gəlirləri	-	-
İnzibati və sair əməliyyat xərcləri	-	140,854

31 dekabr 2014-cü il tarixində tamamlanan il üzrə əlaqəli tərəflərə əməliyyatlardan yaranan gəlir və xərclər aşağıda göstərilir:

<i>Azərbaycan Mənatı ilə</i>	Ümumi nəzarətdə olan müəssisələr	Əsas rəhbər işçilər
Sığorta premiyaları	4,477,561	-
Ödəniş tarixində saxlanılan investisiya qiymətli kağızlarından yaranan faiz gəlirləri	3,050,664	-
İnzibati və sair əməliyyat xərcləri	-	147,916

Əmanətlərin Sığortalanması Fondu
31 dekabr 2015-ci il tarixinə Maliyyə Hesabatları üzrə Qeydlər

8 Əsas Vəsaitlər və Qeyri-Maddi Aktivlər

Əsas vəsaitlər və qeyri-maddi aktivlərin balans dəyəri üzrə hərəkət aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

<i>Azərbaycan Manatı ilə</i>	Kompüter və ofis avadanlığı	Binalar	Nəqliyyat vasitələri	Mebel və sair avadanlıqlar	Cəmi əsas vəsaitlər	Qeyri-maddi aktivlər	Cəmi
1 yanvar 2014-cü il tarixinə ilkin dəyər	234,219	2,755,750	78,200	87,535	3,155,704	388,335	3,544,039
Yığılmış amortizasiya	(72,469)	(417,596)	(52,184)	(34,056)	(576,305)	(44,458)	(620,763)
1 yanvar 2014-cü il tarixinə balans dəyəri	161,750	2,338,154	26,016	53,479	2,579,399	343,877	2,923,276
Əlavələr	2,606	-	-	-	2,606	-	2,606
Silinmələr	(15,069)	-	-	(1,294)	(16,363)	-	(16,363)
Yığılmış amortizasiya / silinmələr üzrə amortizasiya	15,069	-	-	1,294	16,363	-	16,363
Amortizasiya xərci	(52,088)	(181,687)	(11,550)	(14,372)	(259,697)	(38,834)	(298,531)
31 dekabr 2014-cü il tarixinə balans dəyəri	112,268	2,156,467	14,466	39,107	2,322,308	305,043	2,627,351
31 dekabr 2014-cü il tarixinə ilkin dəyər	221,756	2,755,750	78,200	86,241	3,141,947	388,335	3,530,282
Yığılmış amortizasiya	(109,488)	(599,283)	(63,734)	(47,134)	(819,639)	(83,292)	(902,931)
31 dekabr 2014-cü il tarixinə balans dəyəri	112,268	2,156,467	14,466	39,107	2,322,308	305,043	2,627,351
Əlavələr	4,644	-	-	-	4,644	9,290	13,934
Amortizasiya xərci	(51,619)	(182,128)	(11,550)	(12,233)	(257,530)	(38,910)	(296,440)
31 dekabr 2015-ci il tarixinə balans dəyəri	65,293	1,974,339	2,916	26,874	2,069,422	275,423	2,344,845
31 dekabr 2015-ci il tarixinə ilkin dəyər	226,400	2,755,750	78,200	86,241	3,146,591	397,625	3,544,216
Yığılmış amortizasiya	(161,107)	(781,411)	(75,284)	(59,367)	(1,077,169)	(122,202)	(1,199,371)
31 dekabr 2015-ci il tarixinə balans dəyəri	65,293	1,974,339	2,916	26,874	2,069,422	275,423	2,344,845

Önəmlərin Sığortalaması Fondu
31 dekabr 2015-ci il tarixinə Maliyyə Hesabatları üzrə Qeydlər

9 Satıla Bilən İnvestisiya Qiymətli Kağızları

31 dekabr 2015-ci il tarixinə satıla bilən investisiya qiymətli kağızları müxtəlif maliyyə alətlərinə investisiya məqsədi ilə Deutsche Assets and Wealth Management International GmbH maliyyə qurumuna köçürülmüş vəsaitlərdən ibarətdir. Bu investisiyaların alınması tam olaraq Almaniya İnkişaf Bankı ("KfW Bank"), Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi və Fond arasında imzalanmış üçtərəfli sənəd əsasında borc götürülmüş vəsaitlər hesabına maliyyələşdirilib.

31 dekabr 2015-ci və 31 dekabr 2014-cü il tarixinə borc qiymətli kağızları AAA reytingli borc qiymətli kağızlarından ibarətdir. Həmin qiymətli kağızların vaxtı keçməmiş və dəyərsləşməmişdir.

Satıla bilən investisiya qiymətli kağızlarının edalətli dəyəri haqqında məlumat üçün 21-ci Qeydə baxın.

Satıla bilən investisiya qiymətli kağızlarının hərəkəti aşağıdakı kimi olmuşdur:

Azərbaycan Manatı ilə	2015	2014
1 yanvar tarixinə balans dəyəri	4,761,072	5,390,072
Borc qiymətli kağızları üzrə yaranan məzənnə fərqləri	3,762,000	(629,000)
Əlavələr	75,758,344	-
Hesablanmış faiz gəlirləri	-	1,835
Alınmış faiz gəlirləri	-	(1,835)

31 dekabr tarixinə balans dəyəri **84,281,417** **4,761,072**

10 Ödəniş Tarixinədək Saxlanılan İnvestisiya Qiymətli Kağızları

Fondun sabit ödəmə müddətinə malik maliyyə aktivləri üzrə investisiyanı ödəmə müddətinə qədər saxlamağa əşkar niyyəti olmadığına və bu, ilkin olaraq Fondun maliyyə aktivini ödəmə müddətinə qədər saxlamaq niyyətini dəyişdiyinə görə Fondun ödəniş tarixinədək saxlanılan aktivləri hazırkı maliyyə hesabatlarında "satıla bilən investisiya qiymətli kağızları" kimi göstərilmişdir. Ödəniləcək kompensasiyalar üzrə ehtiyat üçün 18-ci Qeydə baxın.

Azərbaycan Manatı ilə	2015	2014
Cari aktivlər - Dövlət qiymətli kağızları: <small>milk gəlirlilik</small>		
(2014: <small>milk</small> 3.56% - 4.9%)	-	10,803,779
Uzunmüddətli aktivlər - Dövlət qiymətli kağızları: <small>milk gəlirlilik</small>		
(2014: <small>milk</small> 4.03% - 4.25%)	-	68,892,844

Cəmi ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiya qiymətli kağızları **·** **79,696,623**

Fond 2016-cı ilin yanvar ayında 31,484,076 AZN məbləğində dövlət istiqrazlarını satmışdır. Satılmış istiqrazların dəyəri 31 dekabr 2015-ci il tarixinə ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiya qiymətli kağızları ilə müqayisədə əhəmiyyətli olduğu və Fondun ilkin olaraq ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiya qiymətli kağızları kimi tanıdığı maliyyə aktivlərinin qalan hissəsini satmaq niyyəti olduğuna görə, rəhbərlik ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiya qiymətli kağızlarının yenidən təsnifləşdirilməsini məqsəduş hesab edir.

31 dekabr 2015-ci il tarixinə satıla bilən investisiya qiymətli kağızları kimi yenidən təsnifləşdirilmiş ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiya qiymətli kağızları Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyi və Azərbaycan İpoteka Fondu tərəfindən emissiya edilmiş və balans dəyəri müvafiq olaraq 73,175,558 AZN (2014: 79,696,623 AZN) və 2,582,786 AZN (2014: sıfır) olan istiqraz verənlərindən ibarətdir.

Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar üzrə qalıqlar haqqında məlumat 7-ci Qeydə açıqlanır.

Əmanətlərin Sığortalanması Fondu
31 dekabr 2015-ci il tarixinə Məlumiyyə Hesabatları üzrə Qeydlər

11 Hesablanmış Alınacaq Sığorta Haqları	2015		2014	
	Azərbaycan Manatı ilə			
Hesablanmış təqvim haqları və dəbbə pulları	8,215,931	3,729,631		
Dəyərşərtləşmə üzrə ehtiyat çəkilmələri	(1,086,374)	-		

Cəmi hesablanmış alınacaq sığorta haqları **7,129,557** **3,729,631**

Hesablanmış alınacaq sığorta haqları 2015-ci ilin dördüncü rübü üzrə iki iştirakçı banka aid olan 619,318 AZN ("Bank of Azerbaijan" ASC) və 467,056 AZN ("Texnikabank" ASC) məbləğində dəyərşərtləşmiş təqvim haqlarından ibarətdir. 2016-cı ilin birinci rübündə bu bankların lisenziyaları Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı tərəfindən təqvim edilmiş və müfəssil elan edilmişdir. Hesablanmış alınacaq sığorta haqlarının qalan hissəsi 2016-cı ilin yanvar və fevral aylarında tam ödənilmişdir.

Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar üzrə qalıqlar haqqında məlumat 7-ci Qeyddə açıqlanır.

Hesablanmış alınacaq sığorta haqlarının kredit keyfiyyətinə görə təhlili aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

Azərbaycan Manatı ilə	2015		2014	
	Hesablanmış alınacaq sığorta haqları	Hesablanmış alınacaq sığorta haqları		
Vaxtı keçməmiş və dəyərşərtləşməmiş				
- A- reytingindən aşağı	3,255,003	3,157,417		
Reytingsiz				
- Reytingsiz 10 ən böyük bankda	1,810,118	373,651		
- Digər reytingsiz banklarda	2,064,435	198,563		

Cəmi vaxtı keçməmiş və dəyərşərtləşməmiş **7,129,557** **3,729,631**

Cəmi **7,129,557** **3,729,631**

12 Pul Vəsaitləri və Onların Ekvivalentləri

Azərbaycan Manatı ilə	2015		2014	
	Azərbaycan Manatı ilə			
Nağd pul				
Mərkəzi Bankdakı nostro müxbir hesabları	41,026,674	1,362,608		
Digər banklardakı müxbir hesablar və overnəyət depozitləri:				
- Azərbaycan Respublikasında	8,666	11,261		

Cəmi pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri **41,035,452** **1,376,475**

Gümanetlerin Sigortalanması Fondu
31 dekabr 2015-ci il tarixinə Maliyyə Hesabatları üzrə Qeydlər

12 Pul Vəsaitləri və Onların Ekvivalentləri (davamı)

31 dekabr 2015-ci və 31 dekabr 2014-cü il tarixinə Standard and Poor's agentliyinin reytinginə əsasən pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinin kredit keyfiyyətinə görə təhlili aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

	2015		2014	
	Banklardakı hesablaşma hesabları	Cəmi	Banklardakı hesablaşma hesabları	Cəmi
<i>Azərbaycan Manatı ilə</i>				
<i>Vaxtı keçməmiş və dəyərsizləşməmiş</i>				
- Azərbaycan Respublikasında	41,026,674	41,026,674	1,362,608	1,362,608
- Reytingli Azərbaycan bankları:				
B-/C məntəi proqnoz (Standard and Poor's)	8,666	8,666	11,261	11,261
Cəmi pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri, nağd pul çıxılmaqla	41,035,340	41,035,340	1,373,869	1,373,869

13 Uzunmüddətli Borc Öhdəlikləri

Azərbaycan Respublikasının Hökuməti və Almaniya Federativ Respublikasının Hökuməti arasında bağlanmış 25 fevral 2005-ci il tarixli Maliyyə Əməkdaşlığı haqqında Səzişə əsasən Almaniya İnkişaf Bankı ("KfW Bank"), Azərbaycan Respublikası Hökuməti adından borcalan kimi çıxış edən Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyi ("Borcalan") və Layihənin İcraçı Agentliyi kimi çıxış edən Azərbaycan Əmanətlərinin Sigortalanması Fondu ("Təkrar Borcalan") arasında 29 may 2009-cu il tarixində "Azərbaycan Əmanətlərinin Sigortalanması Fondunun kapitallaşdırılması və yaradılması" məqsədilə "Kredit və Layihə haqqında Müqavilə" imzalanmışdır. Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyi ilə Azərbaycan Əmanətlərinin Sigortalanması Fondu ("Təkrar Borcalan") arasında imzalanmış 25 dekabr 2009-cu il tarixli təkrar müqaviləyə əsasən Təkrar Borcalan ayrılmış kredit üzrə hesablanan faizlərin və əsas borcun ödənilməni öz üzərinə götürür.

Kreditin məbləği 5,000,000 Avro və illik faiz dərəcəsi 0.75% təşkil edir.

Müqavilənin müddəti 30 iyun 2049-cu il tarixində başa çatır. Faiz xərclərinin ödənilməsi ilə 2 dəfə: 30 dekabr və 30 iyununda həyata keçirilməlidir. Əsas borcun ilkin ödənilməsi 30 dekabr 2015-cu il tarixində həyata keçiriləcək.

<i>Azərbaycan Manatı ilə</i>	2015	2014
Alman Federativ Respublikasının Hökuməti – KfW	8,523,000	4,761,000
Cəmi uzunmüddətli borc öhdəlikləri	8,523,000	4,761,000
Fondun borc öhdəlikləri aşağıdakı valyutalarda ifadə edilmişdir:		
<i>Azərbaycan Manatı ilə</i>	2015	2014
Öhdəliklərin ifadə edildiyi valyuta: - Avro	5,000,000	5,000,000
Cəmi borc öhdəlikləri	5,000,000	5,000,000

Əmanətlərin Sığortalanması Fondu
31 dekabr 2015-ci il tarixinə Maliyyə Hesabatları üzrə Qeydlər

14 Öhdəliklər və Məsraflər üzrə Ehtiyatlar

Fondun kompensasiyaların ödəniş müddətini 90 təqvim günündən artıq uzatmaq hüququ olmadığına görə ehtiyatlar cari öhdəliklər kimi təsnifəşdirilmişdir. Ödəniləcək kompensasiyalar üzrə ehtiyat aşağıdakı kimi olmuşdur:

Azərbaycan Manatı ilə	Kompensasiya ödənişləri üzrə ehtiyat
*Texnikabank ASC	122,576,351
*Bank of Azerbaijan ASC	24,770,396
*Yunayted Kredit Bank ASC	2,714,732
*Gəncəbank SKB	1,020,434

Cəmi kompensasiya ödənişləri üzrə ehtiyat **151,081,913**

15 Sığorta Premiyaları

Azərbaycan Manatı ilə	2015	2014
Təqvim haqları	24,784,042	16,653,559
Ödənişlərin gecikdirilməsinə görə dəbba pulu	647	961

Cəmi sığorta premiyaları **24,784,689** **16,654,520**

*Əmanətlərin sığortalanması haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanununa müvafiq olaraq təqvim haqları iştirakçı banklar tərəfindən təqdim olunan rüblük hesabatlar əsasında hesablanır.

16 İnzibati və Sair Əməliyyat Xərcləri

Azərbaycan Manatı ilə	2015	2014
Hesablanmış alınacaq sığorta haqlarının dəyərşərtləşməsi	1,086,374	-
İşçi heyəti üzrə xərclər	644,298	638,124
Amortizasiya xərcləri	296,438	298,531
Dövlət Sosial Müdafiə Fonduna ödənişlər (22%)	142,359	137,588
Reklam və marketinq xərcləri	121,540	73,327
Rəhbər xərcləri	112,770	123,310
Ezamiyyə xərcləri	66,431	61,848
Təhlükəsizlik xidməti xərcləri	48,000	48,000
Peşəkar xidmətlər	27,140	26,000
Mənbəni vergisindən başqa digər vergilər	18,953	20,207
Üzvlük haqları	14,499	12,382
Nəqliyyat xərcləri	5,967	10,000
Sair xərclər	11,903	9,816
Mətbəə, dəfərxana və ofis təchizatı xərcləri	9,885	9,085
Kommunal xərclər	7,564	7,606
Komissiya və brokerlik xərcləri	6,886	134,700
Sığorta xərcləri	18,407	5,912
Təmir və texniki xidmət xərcləri	6,929	5,731

Cəmi inzibati və sair əməliyyat xərcləri **2,646,341** **1,622,167**

Əmanətlərin Sığortalanması Fondu
31 dekabr 2015-ci il tarixinə Maliyyə Hesabatları üzrə Qeydlər

17 Faiz Gəlirləri	2015	2014
<i>Azərbaycan Manatı ilə</i>		
Ödəniş tarixində saxlanılan investisiya qiymətli kağızları üzrə faiz gəlirləri	-	3,050,664
Səhla bilan investisiya qiymətli kağızları üzrə faiz gəlirləri	3,444,780	1,835
Səir faiz gəlirləri	11,734	397
Cəmi faiz gəlirləri	3,456,513	3,052,896
18 Faiz Xərcləri		
<i>Azərbaycan Manatı ilə</i>		
Faiz xərcləri	(39,800)	(38,783)
Cəmi faiz xərcləri	(39,800)	(38,783)

19 Şərti Öhdəliklər

Kompensasiyalar. "Əmanətlərin sığortalanması haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununun 28-ci Maddəsinə uyğun olaraq, Fond sığorta hadisəsinin baş verməsi barədə bildiriş aldıqdan sonra 7 təqvim günü ərzində kütəbi informasiya vasitələrində kompensasiyaların ödənilməsi yeri və vaxtı haqqında elan verir və bildiriş dərc etdirir. Fond kompensasiyanı əmanətinin arizəsini qəbul etdiyi gündən ən gec 90 təqvim günü ərzində ödəməlidir.

"Əmanətlərin sığortalanması haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununun 26-cı Maddəsinə uyğun olaraq, kompensasiyaların ödənilməsi tarixindən başlayaraq Fond öhdəliklərini qanun və ya müqavilə şərtlərinə uyğun yerinə yetirə bilməyən sığorta hadisəsinin baş verdiyi bankın kreditörü olur. Əmanətlərin Sığortalanması Fonduna üzv olan 43 bankdan 6-sının lisenziyası 9 fevral 2016-cı il tarixinə keçirilmişdir. Həmin banklar aşağıdakılardır: "Bank of Azerbaijan" ASC, Gəncəbank" SKB, "Yunayted Kredit Bank" ASC, "Texnikabank" ASC, "Atrabank" ASC və "Qafqaz İnkişaf Bankı" ASC. Qeyd olunan bankların müflis elan olunması ilə bağlı hüquqi prosedurlar və ləğv edilməsi prosesləri 9 fevral 2016-cı il tarixinə tamamlanmamışdır.

31 dekabr 2015-ci il tarixinə əmanətlər üzrə şərti öhdəliklərin məbləği aşağıdakı kimi olmuşdur:

<i>Azərbaycan Manatı ilə</i>	2015
*"Atrabank" ASC	7,564,433
*"Qafqaz İnkişaf Bankı" ASC	1,517,288
Cəmi şərti öhdəliklər	9,081,721

20 Maliyyə Risklərinin İdarə Edilməsi

Fond daxilində risklərin idarə edilməsi funksiyası maliyyə riskləri, əməliyyat və hüquqi risklər ilə əlaqədar həyata keçirilir. Maliyyə risklərinə bazar riski (o cümlədən valyuta, və faiz dərəcəsi riskləri), kredit riski və likvidlik riski daxildir. Maliyyə risklərinin idarə edilməsi funksiyasının əsas məqsədi risk limitlərinin müəyyən edilməsi və bu limitlərə riayət edilməsidir. Əməliyyat və hüquqi risklərin idarə edilməsində məqsəd bu risklərin azaldılması üçün nəzərdə tutulan daxil qayda və prosedurlara müvafiq qaydada riayət edilməsini təmin etməkdən ibarətdir.

Maliyyə riskləri Həmyaşçılıq Sürəsi tərəfindən təsdiq edilmiş qaydalara əsasən müxtəlif nəzarət vasitələri ilə müəyyən edilir, qiymətləndirilir və ciddi nəzarət olunur. Bu nəzarət vasitələri investisiyaları adekvat qiymətləndirmək və risk konsentrasiyasını azaldaraq sərbəst və likvid vəsaitlərə malik olmağa imkan yaradır.

Əmanətlərin Sığortalanması Fondu
31 dekabr 2015-ci il tarixinə Maliyyə Hesabatları üzrə Qeydlər

20 Maliyyə Risklərinin İdarə Edilməsi (davamı)

Kredit riski. Maliyyə aləti üzrə kontragenin öz öhdəliyini yerinə yetirə bilməməsi nəticəsində Fondun maliyyə zərəri vurduqda, Fond kredit riskinə maruz qalır. Kredit riski Fondun investisiya fəaliyyətindən və qarşı tərəflərlə aparılan digər əməliyyatlar nəticəsində yaranır ki, bu da maliyyə aktivlərinin yaranmasına gətirib çıxarır.

Fondun aktivlərin növünə üzrə maruz qaldığı kredit riskinin maksimal səviyyəsi aşağıda təqdim edilir:

Azərbaycan Manatı ilə	2015	2014
Satıla bilən investisiya qiymətli kağızları (Qeyd 9)		
- Satıla bilən investisiya qiymətli kağızları	84,281,417	4,761,072
Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiya qiymətli kağızları (Qeyd 10)		
- Dövlət qiymətli kağızları	-	79,696,623
Debitor borcları (Qeyd 11)		
- Hesablanmış alınacaq sığorta haqları	7,129,557	3,729,631
- Kompensasiyaların ödənilməsi ilə bağlı alınacaq vəsaitlər	-	155,516
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri (Qeyd 12)		
- Tələb edilənədək bank qalıqları	41,035,340	1,373,869
Cəmi balans üzrə risklər	132,446,314	89,716,711

Potensial kredit riskinin azaldılması üçün aktiv və öhdəliklərin əvəzləndirilməsi imkanı böyük əhəmiyyət kəsb etmir.

Fondun rəhbərliyi debitor borclarının ödəmə müddətləri üzrə təhlili aparır və vaxtı keçmiş borclara xüsusi nəzarət edir. 31 dekabr 2015-ci il tarixinə dəyərsləşmiş debitor borcların qalığı "Bank of Azerbaijan" ASC üçün 619,318 AZN və "Texnikabank" ASC üçün 467,056 AZN təşkil etmişdir (31 dekabr 2014: sıfır).

Kredit riski üzrə konsentrasiyalar. Fond kredit riski üzrə konsentrasiyalara maruz qalır. 31 dekabr 2015-ci il tarixinə 4 qarşı tərəfin (2014: 1 qarşı tərəf) Fond qarşısında 500,000 AZN-dən yuxarı öhdəliyi olmuşdur. Həmin öhdəliklərin ümumi məbləği 3,388,652 AZN (2014: 559,980 AZN) və ya ümumi debitor borclarının 48%-ni (2014: 14%) təşkil edir.

Fondun bank hesabları əsasən Mərkəzi Bankda yerləşir.

Bazar riski. Fond bazar risklərinə maruz qalır. Bazar riskləri bazaradakı ümumi və spesifik dəyişikliklərə maruz qalan (a) xarici valyuta və (b) faiz hesablanan aktiv və öhdəliklər üzrə açıq müvqələr ilə əlaqədar yaranır.

Fond bazar faiz dərəcələri üzrə ümumi və spesifik dəyişikliklər, eləcə də valyuta məzənnələri və qiymətlərdəki dəyişikliklər ilə əlaqədar bazar riskinə maruz qalır. Fondun əsas resurslarının dövlət qiymətli kağızlarına yerləşdirilməsini nəzərə alaraq, həmin qiymətli kağızlar üzrə faiz risklərinin müəyanlaşdırılması aktual məsələlərdən biridir. Dövlət qiymətli kağızları üzrə faiz riskinin yaranmasına səbəb olanların vaxtında aparılmaması və inflyasiya səviyyəsi ilə bağlı ola bilər.

Aşağıda göstərilən bazar risklərinə həssaslıq bütün digər amillər sabit qalmaqla, hər hansı amildə baş vermiş dəyişikliyə əsaslanır. Praktikada bunun baş verməsi ehtimalı azdır və bəzi amillərdə baş verən dəyişikliklərin bir-biri ilə müəyyən əlaqəsi ola bilər – məsələn, faiz dərəcəsi və valyuta məzənnələrindəki dəyişikliklər.

Emanətlərin Sığortalanması Fondu
31 dekabr 2015-ci il tarixinə Malyyə Hesabatları üzrə Qeydlər

20 Malyyə Risklərinin İdarə Edilməsi (davamı)

Xarici valyuta riski. Rəhbərlik xarici valyuta riski ilə əlaqədar hər bir valyuta və ümumilikdə risklərin səviyyəsi üzrə limitlər müəyyən edir. Bu limitlərə hər ay nəzarət edilir. 31 dekabr 2015-ci il tarixinə Fondun maruz qaldığı valyuta riski üzrə ümumi təhlil aşağıdakı cədvəldə əks olunur:

	AZN	ABS dollar	Avro	Digər	Cəmi
AKTİVLƏR					
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	477,357	39,148,170	1,409,925	-	41,035,452
Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiya qiymətli kağızları	-	-	-	-	-
Satıla bilən investisiya qiymətli kağızları	75,758,344	-	8,523,073	-	84,281,417
Hesablanmış alınacaq sığorta haqları	318,891	6,479,686	280,176	50,783	7,129,557
Kompensasiyaların ödənilməsi ilə bağlı alınacaq vəsaitlər	-	-	-	-	-

CƏMI AKTİVLƏR 76,554,613 45,627,856 10,213,174 50,783 132,446,426

ÖHDƏLİKLƏR
 Uzunmüddətli borc öhdəlikləri 41,542,732 - 8,523,000 - 8,523,000
 Kompensasiya ödənişləri üzrə ehtiyat 41,542,732 100,143,409 9,395,772 - 151,081,913

CƏMI ÖHDƏLİKLƏR 41,542,732 100,143,409 17,918,772 - 159,604,913

31 dekabr 2015-ci il tarixinə xalis balans mövqeyi 35,011,881 (54,515,553) (7,705,598) 50,783 (27,158,487)

31 dekabr 2014-cü il tarixinə Fondun maruz qaldığı valyuta riski üzrə ümumi təhlil aşağıdakı cədvəldə əks olunur:

	AZN	ABS dollarları	Avro	Digər	Cəmi
AKTİVLƏR					
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	389,499	835,595	151,381	-	1,376,475
Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiya qiymətli kağızları	79,696,623	-	-	-	79,696,623
Satıla bilən investisiya qiymətli kağızları	-	-	4,761,072	-	4,761,072
Hesablanmış alınacaq sığorta haqları	2,288,353	1,284,387	156,891	-	3,729,631
Kompensasiyaların ödənilməsi ilə bağlı alınacaq vəsaitlər	155,516	-	-	-	155,516

CƏMI AKTİVLƏR 82,529,991 2,119,982 5,069,344 - 89,719,317

ÖHDƏLİKLƏR
 Uzunmüddətli borc öhdəlikləri - - 4,761,000 - 4,761,000

CƏMI ÖHDƏLİKLƏR - - 4,761,000 - 4,761,000

31 dekabr 2014-cü il tarixinə xalis balans mövqeyi 82,529,991 2,119,982 308,344 - 84,958,317

Əmanətlərin Sığortalanması Fondu
31 dekabr 2015-ci il tarixinə Maliyyə Hesabatları üzrə Qeydlər

20 Maliyyə Risklərinin İdarə Edilməsi (davamı)

Bütün digər dəyişənlərin sabit qalması şərtində, hesabat dövrünün sonuna tətbiq edilən valyuta məzənnələrindəki mümkün dəyişikliklərin nəticələrinə, eləcə də Fondun xalis aktivlərinə təsiri aşağıdakı cədvəldə əks etdirilir:

Azərbaycan Manatı ilə	31 dekabr 2015		31 dekabr 2014	
	Fondun xalis aktivlərinə təsir	Fondun xalis aktivlərinə təsir	Fondun xalis aktivlərinə təsir	Fondun xalis aktivlərinə təsir
ABS dollarının 20% möhkəmlənməsi (2014: 20% möhkəmlənməsi)	9,125,571	423,996		
ABŞ dollarının 20% zəifləməsi (2014: 20% zəifləməsi)	(9,125,571)	(423,996)		
Avronun 20% möhkəmlənməsi (2014: 20% möhkəmlənməsi)	338,035	61,669		
Avronun 20% zəifləməsi (2014: 20% zəifləməsi)	(338,035)	(61,669)		

Cəmi

.

.

Risk yalnız Fondun funksional valyutasından fərqli valyutalarda ifadə olunan pul qalıqları üçün hesablanmışdır.

Faiz dərəcəsi riski. Fond bazar faiz dərəcələrinin dəyişməsinin onun maliyyə vəziyyətinə və pul vəsaitlərinin hərəkətinə təsiri ilə əlaqədar riskə maruz qalır. Aşağıdakı cədvəldə Fondun maruz qaldığı faiz dərəcəsi riski üzrə ümumi təhlil əks olunur. Cədvəldə Fondun cəmi maliyyə aktiv və öhdəlikləri müqavilə üzrə faiz dərəcələrinin dəyişməsi tarixlərinə və ya ödəmə müddətlərinə görə (bu tarixlərdən hansı daha tez baş verərsə) təsnifləşdirilir.

Azərbaycan Manatı ilə	Tələb ediləndək və 1 aydan az	1-3 ay ərzində	3-12 ay ərzində	1-5 il ərzində	5 ildən çox	Cəmi
31 dekabr 2015						
Cəmi maliyyə aktivləri	125,316,870	-	-	-	-	125,316,870
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	-	-	-	-	-	8,523,000
31 dekabr 2015-ci il tarixinə faiz dərəcələrinə həssaslıq üzrə xalis çatışmazlıq	125,316,870	-	-	-	8,523,000	116,793,870
31 dekabr 2014						
Cəmi maliyyə aktivləri	6,137,547	-	10,803,779	68,892,844	-	85,834,170
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	-	-	-	-	4,761,000	4,761,000
31 dekabr 2014-cü il tarixinə faiz dərəcələrinə həssaslıq üzrə xalis çatışmazlıq	6,137,547	-	10,803,779	68,892,844	(4,761,000)	81,073,170

Rəhbərlik faiz dərəcəsi üzrə risklərin Fondun fəaliyyətinə əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərmədiyini hesab etdiyinə görə belə risklərin idarə edilməsi üçün rəsmi siyasət və prosedurlara malik deyil.

Əmanətlərin Sığortalanması Fondu
31 dekabr 2015-ci il tarixinə Maliyyə Hesabatları üzrə Qeydlər

20 Maliyyə Risklərinin İdarə Edilməsi (davamı)

Fond öz maliyyə alətləri üzrə faiz dərəcələrinə nəzarət edir. Fondun rəhbərliyi tərəfindən təhlil edilmiş hesabatlara əsasən müvafiq hesabat tarixinə faiz dərəcələri aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

Lirə %	2015		2014	
	AZN	ABS dolları	AZN	ABS dolları
Aktivlər				
Odəniş tarixində saxlanılan				
investisiya qiymətli kağızları	4.17%	-	4.40%	-
Öhdəliklər				
Borc öhdəlikləri	-	0.75%	-	0.75%

Likvidlik riski. Likvidlik riski maliyyə öhdəliklərindən irəli gələn öhdəliklərin yerinə yetirilməsində Fondun gəlirlərlə üzlaşacağı riskdir. "Əmanətlərin sığortalanması haqqında" Qanuna uyğun olaraq, kompensasiyaların ödənilməsi ilə bağlı Fondun likvid aktivlərinin cəmi 1,000,000 AZN-dən aşağı düşdükdə və ya bu səviyyədən aşağı olması ehtimalı yaranmışda, Himayəçilik Şurası Fond tərəfindən borc vəsaitlərinin cəlb edilməsi barədə qərar qəbul edə bilər. Bundan əlavə kompensasiyaların ödənilməsi üçün Fond tərəfindən borc vəsaitləri cəlb edildikdə, iştirakçı banklar Fondun öhdəlikləri tam yerinə yetirilməyə qədər, təqvim haqları ilə yanaşı əlavə haqlar ödəyirlər. Əlavə haqlar qorunan əmanətlərin rüb ərzində orta günlük qalıq məbləğinin 0.2%-i həcmindən çox olmamalıdır.

Fond əsasən borc öhdəlikləri və Fondun xalis aktivlərindən ibarət olan davamlı maliyyələşdirmə bazasının saxlanmasına çalışır. Fond gözlənilməyən likvidlik tələblərinin tez bir zamanda və asanlıqla yerinə yetirilməsi üçün likvid aktivlərin diversifikasiyasına edilmiş portfellerinə vəsait yatırır. Fondun likvidlik portfeli pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərindən (Qeyd 12) və satıla bilən investisiya qiymətli kağızlarından (Qeyd 9) ibarətdir. Rəhbərlik təxmin edir ki, pul vəsaitləri və satıla bilən investisiya qiymətli kağızlarından ibarət olan likvidlik portfeli likvidlik tələblərinin yerinə yetirilməsi üçün bir gün ərzində nağd pula çevrilə bilər.

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2015-ci il tarixinə öhdəliklər müqavilə üzrə ödəmə müddətlərinə görə təsnifləşdirilir. Cədvəldə göstərilən məbləğlər müqavilə üzrə diskont edilməmiş pul vəsaitlərini, o cümlədən kreditlərin verilməsi üzrə ümumi öhdəlikləri əks etdirir. Bu cür diskont edilməmiş pul vəsaitləri maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatdakı məbləğlərdən fərqlənir, belə ki, maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatdakı məbləğlər diskont edilməmiş pul vəsaitlərinə əsaslanır.

Əməllərin Sığortalanması Fondu

31 dekabr 2015-ci il tarixinə Maliyyə Hesabatları üzrə Qeydlər

20 Maliyyə Risklərinin İdarə Edilməsi (davamı)

31 dekabr 2015-ci il tarixinə Fondun maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin likvidlik riski üzrə təhlili aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

<i>Azərbaycanı Manatı ilə</i>	Tələb ediləndək və 1 aydan az	1-3 ay ərzində	3-12 ay ərzində	1-5 il ərzində	5 ildən çox	Qeyri-müəyyən müddətli	Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ							
Cari aktivlər							
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	41,035,452	-	-	-	-	-	41,035,452
Ödəniş tarixində saxlanılan investisiya qiymətli kağızları	-	-	-	-	-	-	-
Satılacaq investisiya qiymətli kağızları	84,281,417	-	-	-	-	-	84,281,417
Hesablanmış alınacaq sığorta haqları	7,129,557	-	-	-	-	-	7,129,557
Kompensasiyaların ödənilməsi ilə bağlı alınacaq vesaitlər	-	-	-	-	-	-	-
CƏMI MALİYYƏ AKTİVLƏRİ	132,446,426	-	-	-	-	-	132,446,426
ÖHDƏLİKLƏR							
Uzunmüddətli öhdəliklər	-	-	-	-	8,523,000	-	8,523,000
Kompensasiya ödənişləri üzrə ehtiyat	24,770,396	123,596,785	2,714,732	-	-	-	151,081,913
CƏMI ÖHDƏLİKLƏR	24,770,396	123,596,785	2,714,732	-	8,523,000	-	159,604,913
31 dekabr 2015-ci il tarixinə xalis balans mövqeyi	107,676,030	(123,596,785)	(2,714,732)	-	(8,523,000)	-	(27,158,487)

Əməllərin Sığortalanması Fondu
31 dekabr 2015-ci il tarixinə Maliyyə Hesabatları üzrə Qeydlər

20 Maliyyə Risklərinin İdarə Edilməsi (davamı)

31 dekabr 2014-cü il tarixinə Fondun maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin likvidlik riski üzrə təhlili aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

Azərbaycan Manatı ilə	Tələb ediləndək və 1 aydan az	1-3 ay ərzində	3-12 ay ərzində	1-5 il ərzində	5 ildən çox	Qeyri-müəyyən müddətli	Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ							
Cari aktivlər							
Pul və vəsaitləri və onların ekvivalentləri	1,376,475	-	-	-	-	-	1,376,475
Ödəniş təxirəedilən saxlanılan investisiya qiymətli kağızları	-	-	10,803,779	68,892,844	-	-	79,696,623
Satılmalı investisiya qiymətli kağızları	4,761,072	-	-	-	-	-	4,761,072
Hesablanmış alınacaq sığorta haqları	3,729,631	-	-	-	-	-	3,729,631
Kompensasiyaların ödənilməsi ilə bağlı alınacaq vəsaitlər	-	-	155,516	-	-	-	155,516
CƏMI MALİYYƏ AKTİVLƏRİ	9,867,178	-	10,959,295	68,892,844	-	-	89,719,317
ÖHDƏLİKLƏR							
Cari öhdəliklər							
Uzunmüddətli öhdəliklər	-	-	-	-	4,761,000	-	4,761,000
CƏMI ÖHDƏLİKLƏR	-	-	-	-	4,761,000	-	4,761,000
31 dekabr 2014-cü il tarixinə xalis balans mövqeyi	9,867,178	-	10,959,295	68,892,844	(4,761,000)	-	84,958,317

Əmanətlərin Sığortalanması Fondu
31 dekabr 2015-ci il tarixinə Maliyyə Hesabatları üzrə Qeydlər

20 Maliyyə Risklərinin İdarə Edilməsi (davamı)

31 dekabr 2015-ci il tarixinə maliyyə öhdəliklərinin ödəmə müddətlərinə görə təhlili aşağıda göstərilir:

Azərbaycan Manatı ilə	Tələb ediləndə və 1 aydan az					Cəmi
	Tələb ediləndə və 1 aydan az	1-3 ay ərzində	3-12 ay ərzində	1-5 il ərzində	5 ildən çox	
Öhdəliklər						
Uzunmüddətli borc öhdəlikləri (Qeyd 13)	5,327	10,654	47,942	678,504	8,523,000	9,265,427
Kompensasiya ödənişləri üzrə ehtiyat	24,770,396	123,596,785	2,714,732	-	-	151,081,913
Cəmi gələcək ödənişlər, əsas məbləğ və faiz üzrə gələcək ödənişlər daxil olmaqla	24,775,723	123,607,439	2,762,674	678,504	8,963,610	160,787,949

31 dekabr 2014-cü il tarixinə maliyyə öhdəliklərinin ödəmə müddətlərinə görə təhlili aşağıda göstərilir:

Azərbaycan Manatı ilə	Tələb ediləndə və 1 aydan az					Cəmi
	Tələb ediləndə və 1 aydan az	1-3 ay ərzində	3-12 ay ərzində	1-5 il ərzində	5 ildən çox	
Öhdəliklər						
Uzunmüddətli borc öhdəlikləri (Qeyd 13)	2,976	5,951	26,781	221,863	5,199,989	5,457,560
Cəmi gələcək ödənişlər, əsas məbləğ və faiz üzrə gələcək ödənişlər daxil olmaqla	2,976	5,951	26,781	221,863	5,199,989	5,457,560

21 Ədalətli Dəyər Haqqında Məlumatlar

Ədalətli dəyərin qiymətləndirilməsi nəticələri aşağıda göstəriləni kimi ədalətli dəyər iyerarxiyasının səviyyələrinə görə təhlil edilir: (i) 1-ci səviyyəyə oxşar aktiv və öhdəliklər üçün fəal bazarlarda kotirovka olunan qiymətlərlə qiymətləndirmələr (təshih edilməmiş) (ii) 2-ci səviyyəyə aktiv və ya öhdəlik üçün birbaşa (yəni, qiymətlər) və ya dolayısı ilə (yəni, qiymətlərdən yaranan) müşahidə edilə bilən ilkin əhəmiyyətli məlumatların istifadə edildiyi qiymətləndirmə üsulları vasitəsilə əldə edilən qiymətləndirmələr və (iii) 3-cü səviyyəyə müşahidə edilən bazar məlumatlarına əsaslanmayan qiymətləndirmələr (müshahidə edilməyən ilkin məlumatlar) daxildir. Maliyyə alətlərini ədalətli dəyərle qiymətləndirmə iyerarxiyalarına bölmək üçün rəhbərlik peşəkar mülahizələr irəli sürür. Ədalətli dəyərle qiymətləndirmə üçün əhəmiyyətli dərəcədə düzəlişlər tələb edən müşahidə edilə bilən məlumatlardan istifadə edildikdə, bu qiymətləndirmə 3-cü Səviyyəyə aid edilir. İstifadə edilən məlumatların əhəmiyyətliyi bütövlükdə ədalətli dəyərin qiymətləndirilməsi ilə ölçülür.

a) Dövrü ədalətli dəyər qiymətləndirmələri

Dövrü ədalətli dəyər qiymətləndirmələri maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda hər bir hesabat dövrünün sonunda mühasibat uçotu standartları ilə tələb edilən və ya icazə verilən qiymətləndirmələrdir:

Amortizasiya edilmiş dəyər də qeydə alınan maliyyə alətləri. Satıla bilən investisiya qiymətli kağızları maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda ədalətli dəyərle qeydə alınır.

Əmanətin Sığortalannması Fondu
31 dekabr 2015-ci il tarixinə Məliyyə Hesabatları üzrə Qeydlər

21 Ədalətli Dəyər Haqqında Məlumatlar (davamı)

Dövrü ədalətli dəyər qiymətləndirmələrinin aid edildiyi ədalətli dəyər iyerarxiyalarının səviyyəsi aşağıda göstərilir:

	2015			2014				
	Səviyyə 1	Səviyyə 2	Səviyyə 3	Cəmi	Səviyyə 1	Səviyyə 2	Səviyyə 3	Cəmi
Azərbaycan Manatı ilə								
MƏLİYYƏ								
AKTİVLƏRİ								
Səulə bilan investisiya								
qiymətli kağızlar								
- Səulə bilan investisiya								
qiymətli kağızları	84,281,417	-	-	-	84,281,417	4,761,072	-	-
								4,761,072
ƏDALƏTLİ								
DƏYƏRLƏ DÖVRÜ								
QIYMƏTLƏNDİRİLƏN								
CƏMİ AKTİVLƏR	84,281,417	-	-	-	84,281,417	4,761,072	-	-
								4,761,072

Əməllərin Sığortalanması Fondu
31 dekabr 2015-ci il tarixinə Maliyyə Hesabatları üzrə Qeydlər

21 Ədalətli Dəyər Haqqında Məlumatlar (davamı)

(b) Ədalətli dəyərle qiymətləndirilməyən, lakin ədalətli dəyəri açıqlanan aktiv və öhdəliklər

Aşağıda cədvəldə ədalətli dəyərin ədalətli dəyər iyerarxiyalarının səviyyələri üzrə təhlili və ədalətli dəyərle qiymətləndirilməyən aktiv və öhdəliklərin balans dəyəri göstərilir:

Azərbaycan Manatı ilə	31 dekabr 2015			Balans dəyəri	31 dekabr 2014			
	Səviyyə 1	Səviyyə 2	Səviyyə 3		Səviyyə 1	Səviyyə 2	Səviyyə 3	Balans dəyəri
AKTİVLƏR								
Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiya qiymətli kağızları								
- Dövlət qiymətli kağızları	-	-	-	-	79,696,623	-	-	79,696,623
Sair maliyyə aktivləri								
- Hesablanmış alınacaq sığorta haqları	-	-	7,129,557	7,129,557	-	-	3,729,631	3,729,631
- Kompensasiyaların ödənilməsi ilə bağlı alınacaq vəsaitlər	-	-	-	-	-	-	155,516	155,516
CƏMİ AKTİVLƏR	-	-	7,129,557	7,129,557	79,696,623	-	3,885,147	83,581,770
ÖHDƏLİKLƏR								
Borc öhdəlikləri								
- Uzunmüddətli borc öhdəlikləri	-	7,463,683	-	8,523,000	-	4,138,137	-	4,761,000
- Kompensasiya ödənişləri üzrə ehtiyat	-	151,081,913	-	151,081,913	-	-	-	-
CƏMİ ÖHDƏLİKLƏR	-	158,545,596	-	159,604,913	-	4,138,137	-	4,761,000

Maliyyə aktivləri amortizasiya edilmiş dəyərdə qeydə alınır. Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiya qiymətli kağızlarının ədalətli dəyəri bazar qiymətlərinə əsasən müəyyən edilmişdir.

Ədalətli dəyər iyerarxiyasının 3-cü Səviyyəsində ədalətli dəyərin qiymətləndirilməsi pul axınlarının diskontlaşdırılması modelindən istifadə etməklə həyata keçirilmişdir. Fəal bazar qiyməti olmayan dəyişkən faizli maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri onların balans dəyərinə bərabərdir. Fəal bazar qiyməti olmayan sabit faizli maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri analoji kredit riskinə və ödəmə müddətinə malik olan yeni alətlər üçün mövcud faiz dərəcələrini tətbiq etməklə diskont edilmiş gələcək pul vəsaitlərinin hərəkəti metoduna əsaslanır.

Əmanətlərin Sığortalanması Fondu
31 dekabr 2015-ci il tarixinə Maliyyə Hesabatları üzrə Qeydlər

21 Ədalətli Dəyər Haqqında Məlumatlar (davamı)

Amortizasiya olunmuş dəyərdə qeydə alınan maliyyə öhdəlikləri. Müəyyən edilmiş ödəmə müddətinə malik olan sabit faizli maliyyə alətlərinin təxmin edilən ədalətli dəyəri analoji kredit risklərinə və yerdə qalan ödəmə müddətinə malik yeni alətlər üçün faiz dərəcələrini tətbiq etməklə diskont edilmiş pul vəsaitlərinin hərəkətinə əsasən hesablanır.

22 Maliyyə Alətlərinin Qiymətləndirmə Kategoriyaları üzrə Təqdim Edilməsi

BMS 39 "Maliyyə Alətləri: Tanınması və Qiymətləndirilməsi" Standartına uyğun olaraq, Fond maliyyə aktivlərini aşağıdakı kategoriyalara təsnifləşdirir: (a) kreditlər və debitor borcları; (b) satıla bilən maliyyə aktivləri; (c) ödəniş tarixinədək saxlanılan maliyyə aktivləri və (d) mənfəət və ya zərər vəsaitləri ilə ədalətli dəyərle əks etdirilən maliyyə aktivləri ("MZƏD"). "Mənfəət və ya zərər vəsaitləri ilə ədalətli dəyərde əks etdirilən maliyyə aktivləri" kategoriyası iki alt-kategoriyaya bölünür: (i) ilkin tanınma zamanı bu kategoriyaya aid edilmiş aktivlər və (ii) ticarət üçün maliyyə aktivləri. 31 dekabr 2015-ci il tarixinə maliyyə aktivlərinin növləri ilə yuxarıda qeyd edilən qiymətləndirmə kategoriyalarının üzlaşdırilməsi aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

Azərbaycan Mənası ilə	Kreditlər və debitor borcları	Satıla bilən maliyyə aktivləri	Ödəniş tarixinədək saxlanılan maliyyə aktivləri	Cəmi
-----------------------	-------------------------------	--------------------------------	---	------

AKTİVLƏR

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri

(Qeyd 12):

- Nağd pul	112	-	-	112
- Tələb edilənədək bank qalıqları	41,035,340	-	-	41,035,340
Debitor borcları (Qeyd 11)				
- Hesablanmış alınacaq sığorta haqları	7,129,557	-	-	7,129,557
- Kompensasiyaların ödənilməsi ilə bağlı alınacaq vəsaitlər	-	-	-	-
Satıla bilən investisiya qiymətli kağızları (Qeyd 9)				
- Satıla bilən investisiya qiymətli kağızları	-	84,281,417	-	84,281,417
Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiya qiymətli kağızları (Qeyd 10)				
- Dövlət qiymətli kağızları	-	-	-	-

CƏMI MALİYYƏ AKTİVLƏRİ **48,165,009** **84,281,417** **-** **132,446,426**

31 dekabr 2014-cü il tarixinə maliyyə aktivlərinin növləri ilə yuxarıda qeyd edilən qiymətləndirmə kategoriyalarının üzlaşdırilməsi aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

Emanətlərin Sığortalanması Fondu
31 dekabr 2015-ci il tarixinə Maliyyə Hesabatları üzrə Qeydlər

22 Maliyyə Alətlərinin Qiymətləndirmə Kategoriyaları üzrə Təqdim Edilməsi (davamı)

Azərbaycan Manatı ilə	Kreditlər və debitor borcları	Satıla bilən maliyyə aktivləri	Ödəniş tarixində saxlanılan maliyyə aktivləri	Cəmi
AKTİVLƏR				
Pul vasitələri və onların ekvivalentləri (Qeyd 12):				
- Nəqd pul	2,606	-	-	2,606
- Tələb ediləndə bank qalıqları	1,373,869	-	-	1,376,475
Debitor borcları (Qeyd 11)				
- Hesablanmış alınacaq sığorta haqları	3,729,631	-	-	3,729,631
- Kompensasiyaların ödənilməsi ilə bağlı alınacaq vəsaitlər	155,516	-	-	155,516
Satıla bilən investisiya qiymətli kağızları (Qeyd 9)				
- Satıla bilən investisiya qiymətli kağızları	-	4,761,072	-	4,761,072
Ödəniş tarixində saxlanılan investisiya qiymətli kağızları (Qeyd 10)				
- Dövlət qiymətli kağızları	-	-	79,696,623	79,696,623
CƏMI MALİYYƏ AKTİVLƏRİ	5,261,622	4,761,072	79,696,623	89,719,317

Fondun bütün maliyyə öhdəlikləri amortizasiya edilmiş dəyerdə qeydə alınır.

23 Hesabat Dövründən Sonra Baş Vermiş Hadisələr

2016-cı ilin yanvar ayında Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı "Bank of Azerbaijan" ASC, "Gəncəbank" SKB, "Yunayted Kredit Bank" ASC, "Texnikabank" ASC, "Atrabank" ASC və "Qafqaz İnkişaf Bankı" ASC-nin lisenziyalarını ləğv etmişdir.

Mərkəzi Bank tərəfindən Fonda təqdim olunmuş 06-00019-2016 nömrəli 22 yanvar 2016-cı il tarixli məktuba əsasən "Bank of Azerbaijan" ASC-nin, 16-00036-2016 nömrəli 4 fevral 2016-cı il tarixli məktuba əsasən "Texnikabank" ASC-nin, 16-00029-2016 nömrəli 2 fevral 2016-cı il tarixli məktuba əsasən "Yunayted Kredit Bank" ASC-nin və 16-00022-2016 nömrəli 28 yanvar 2016-cı il tarixli məktuba əsasən "Gəncəbank" SKB-nin öhdəliklərinin icrasına moratorium tətbiq edilmiş və 29 dekabr 2006-cı il tarixli "Emanətlərin sığortalanması haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq sığorta hadisəsi baş vermişdir.

22 yanvar 2016-cı il "Bank of Azerbaijan" ASC-da, 28 yanvar 2016-cı il "Gəncəbank" SKB-da, 2 fevral 2016-cı il "Yunayted Kredit Bank" ASC-da və 4 fevral 2016-cı il "Texnikabank" ASC-da sığorta hadisəsinin baş verdiyi gün hesab olunur.

Fondun Himayəçilik Şurasının 22 yanvar 2016-cı il tarixli qərarına əsasən sığorta hadisəsi baş vermiş "Bank of Azerbaijan" ASC-nin qorunan əmanətlərinə kompensasiyaların ödənilməsi üçün Agent bank olaraq "Muğanbank" ASC və "Rəbita Bank" ASC və Himayəçilik Şurasının 2 fevral 2016-cı il tarixli qərarına əsasən sığorta hadisəsi baş vermiş "Gəncəbank" SKB-nin qorunan əmanətlərinə kompensasiyaların ödənilməsi üçün Agent bank olaraq "Rəbita Bank" ASC, "Urubank" Kommersiya bankı ASC və "Kapitalbank" ASC seçilmişdir.

Fond 28 yanvar 2016-cı il tarixindən başlayaraq "Bank of Azerbaijan" ASC-nin qorunan əmanətlərinə kompensasiya ödənişinə başlayıb. 3 fevral 2016-cı il tarixinə əmanətlərə ödənilmiş kompensasiyaların ümumi məbləği 12,447,418 AZN təşkil etmişdir.

"Atrabank" ASC və "Qafqaz İnkişaf Bankı" ASC-yə kompensasiya ödənişləri ilə bağlı yaranmış şərti öhdəliklər 19-cu Qeyddə açıqlanır.

Əmanətlərin Sığortalanması Fondu
31 dekabr 2015-ci il tarixinə Maliyyə Hesabatları üzrə Qeydlər

23 Hesabat Dövründən Sonra Baş Vermiş Hadisələr (davamı)

Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı ilə razılaşdırmaqla Fondun Himayəçilik Şurasının 1 mart 2016-cı il tarixli növbədənkənar iclasında qəbul olunmuş qərara əsasən xərtdə vəliyətdə qorunan əmanətlər üzrə illik faiz dərəcəsinin yuxarı həddi 3 faiz, milli vəliyətdə qorunan əmanətlər üzrə illik faiz dərəcəsinin yuxarı həddi 12 faiz müəyyən edilmişdir. "Əmanətlərin tam sığortalanması haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununun 3-cü maddəsinə əsasən Fondun Himayəçilik Şurası tərəfindən əmanətlər üzrə müəyyən edilmiş illik faiz dərəcəsi həddində olan bütün qorunan əmanətlər məbləğindən asılı olmayaraq üç il müddətində tam sığortalanıdır.